

ZAKON

O ŠUMAMA

("Sl. glasnik RS", br. 30/2010, 93/2012, 89/2015 i 95/2018 - dr. zakon)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se očuvanje, zaštita, planiranje, gajenje i korišćenje šuma, raspolaganje šumama i šumskim zemljištem, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja značajna za šume i šumsko zemljište.

Primena zakona

Član 2

Odredbe ovog zakona odnose se na šume i šumsko zemljište u svim oblicima svojine.

Cilj zakona

Član 3

Ovim zakonom obezbeđuju se uslovi za održivo gazdovanje šumama i šumskim zemljištem kao dobrom od opštег interesa, na način i u obimu kojim se trajno održava i unapređuje njihova proizvodna sposobnost, biološka raznovrsnost, sposobnost obnavljanja i vitalnost i unapređuje njihov potencijal za ublažavanje klimatskih promena, kao i njihova ekomska, ekološka i socijalna funkcija, a da se pri tome ne pričinjava šteta okolnim ekosistemima.

Opšti interes

Član 4

Očuvanje, zaštita i unapređenje stanja šuma, korišćenje svih potencijala šuma i njihovih funkcija i podizanje novih šuma u cilju postizanja optimalne šumovitosti, prostornog rasporeda i strukture šumskog fonda u Republici Srbiji, jesu delatnosti od opštег interesa.

Zaštita opštег interesa iz stava 1. ovog člana obezbeđuje se:

- 1) zabranom trajnog smanjivanja površina pod šumama;
- 2) povećanjem ukupnog šumskog fonda, kao i udela državnog vlasništva u šumama u Republici Srbiji, a naročito u šumama s posebnom namenom;
- 3) finansiranjem očuvanja, zaštite i unapređivanja stanja postojećih i podizanja novih šuma, izrade planova i programa gazdovanja šumama preko Budžetskog fonda za šume Republike Srbije (u daljem tekstu: Budžetski fond), odnosno finansiranjem očuvanja, zaštite i unapređivanja stanja postojećih i podizanja novih šuma, izrade planova i programa gazdovanja šumama preko Budžetskog fonda za šume autonomne pokrajine (u daljem tekstu: Budžetski pokrajinski fond);
- 4) donošenjem programa razvoja šumarstva, planova gazdovanja šumama i njihovim sprovođenjem;
- 5) osnivanjem pravnih lica za gazdovanje šumama u državnoj svojini;
- 6) uspostavljanjem, održavanjem i korišćenjem nacionalnog informacionog sistema u šumarstvu;
- 7) pružanjem materijalne, stručne i savetodavne podrške sopstvenicima šuma;
- 8) zabranom otuđivanja šuma u državnoj svojini, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom;
- 9) čuvanjem i zaštitom šuma kao činiocima životne sredine;

10) obavljanjem drugih poslova u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu zakona.

Šuma i šumsko zemljište

Član 5

Šuma je prostor obrastao šumskim drvećem, minimalne površine 5 ari, sa minimalnom pokrivenošću zemljišta krunama drveća od 30%.

Pod šumom se takođe smatraju i mlade prirodne i veštačke sastojine, kao i ljudskim delovanjem ili iz prirodnih razloga privremeno neobrasle površine na kojima će se prirodno ili veštački ponovo uspostaviti šuma.

Pod šumom se podrazumevaju i šumski rasadnici u kompleksu šuma i semenske plantaže, kao i zaštitni pojasevi drveća površine veće od 5 ari.

Šumom se ne smatraju parkovi u naseljenim mestima, kao i drveće koje se nalazi ispod dalekovoda i u koridoru izgrađenog dalekovoda, bez obzira na površinu.

Šumsko zemljište jeste zemljište na kome se gaji šuma, zemljište na kome je zbog njegovih prirodnih osobina racionalnije gajiti šume, kao i zemljište na kome se nalaze objekti namenjeni gazdovanju šumama, divljači i ostvarivanju opštakorisnih funkcija šuma i koje ne može da se koristi u druge svrhe, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Funkcije i namena šuma

Član 6

Šume imaju opštakorisnu i privrednu funkciju.

Opštakorisne funkcije šuma su:

- 1) opšta zaštita i unapređivanje životne sredine postojanjem šumskih ekosistema;
- 2) očuvanje biodiverziteta;
- 3) očuvanje genofonda šumskog drveća i ostalih vrsta u okviru šumske zajednice;
- 4) ublažavanje štetnog dejstva "efekta staklene bašte" vezivanjem ugljenika, proizvodnjom kiseonika i biomase;
- 5) prečišćavanje zagađenog vazduha;
- 6) uravnotežavanje vodnih odnosa i sprečavanje bujica i poplavnih talasa;
- 7) pročišćavanje vode, snabdevanje i zaštita podzemnih tokova i izvorišta pijaćom vodom;
- 8) zaštita zemljišta, naselja i infrastrukture od erozije i klizišta;
- 9) stvaranje povoljnih uslova za zdravlje ljudi;
- 10) povoljni uticaj na klimu i poljoprivrednu delatnost;
- 11) estetska funkcija;
- 12) obezbeđivanje prostora za odmor i rekreaciju;
- 13) razvoj lovnog, seoskog i ekoturizma;
- 14) zaštita od buke;
- 15) podrška odbrani zemlje i razvoju lokalnih zajednica.

Prema utvrđenim prioritetnim funkcijama šume, odnosno njihovi delovi mogu biti:

- 1) privredne šume;
- 2) šume s posebnom namenom.

Šume s posebnom namenom su:

- 1) zaštitne šume;
- 2) šume za očuvanje i korišćenje genofonda šumskih vrsta drveća;

- 3) šume za očuvanje biodiverziteta gena, vrsta, ekosistema i predela;
- 4) šume značajne estetske vrednosti;
- 5) šume od značaja za zdravlje ljudi i rekreaciju;
- 6) šume od značaja za obrazovanje;
- 7) šume za naučno-istraživačku delatnost;
- 8) šume kulturno-istorijskog značaja;
- 9) šume za potrebe odbrane zemlje;
- 10) šume specifičnih potreba državnih organa;
- 11) šume za druge specifične potrebe.

Šume u zaštićenim prirodnim dobrima imaju prioritetnu funkciju šume sa posebnom namenom.

Privredna funkcija šuma ostvaruje se korišćenjem šumskih proizvoda i valorizacijom opštete korisnih funkcija šume radi ostvarivanja prihoda.

Namena šuma utvrđuje se, u skladu sa prioritetnim funkcijama šuma, u planu razvoja šumske oblasti.

Obaveze i ograničenja sopstvenika i korisnika šuma

Član 7

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da sprovodi mere zaštite šuma, da štiti šume i šumska zemljišta od degradacije i erozije, da izvršava planove gazdovanja šumama, kao i da sprovodi ostale mere propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Značenje pojmova

Član 8

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sledeće značenje:

- 1) biodiverzitet (biološka raznovrsnost) jeste različitost organizama u određenim vrstama, između vrsta i ekosistema i obuhvata ukupnu raznovrsnost gena, vrsta i ekosistema;
- 2) čista seča šuma jeste uklanjanje sveg ili skoro svega drveća na određenoj površini;
- 3) degradirana šuma jeste šuma koja je znatno izgubila kvalitet, vitalnost i sposobnost prirastanja i prirodnog obnavljanja;
- 4) enklava jeste zemljište jednog svojinskog oblika koje je sa svih strana okruženo zemljištem drugog svojinskog oblika ili zemljištem drugog korisnika;
- 5) poluenklava jeste zemljište koje je najmanje sa tri strane okruženo zemljištem drugog svojinskog oblika, odnosno drugih korisnika;
- 6) gajenje šuma jeste postupak stručnog i planskog sprovođenja mera obnavljanja, nege i podizanja novih šuma, kao i proizvodnja šumskog reproduktivnog materijala;
- 7) gazdovanje šumama jeste skup usaglašenih stručnouačnih, tehničko-tehnoloških, ekonomskih, organizacionih i društvenih aktivnosti koje se u određenom periodu preduzimaju u šumi radi njene zaštite, održavanja, unapređivanja i korišćenja;
- 8) krčenje šume podrazumeva uklanjanje šumskog drveća na određenoj površini radi promene namene šumskog zemljišta;
- 9) korisnik šuma jeste pravno lice koje gazduje šumama u državnoj svojini u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;
- 10) monitoring šuma jeste sistem stalnog praćenja i analize ukupnog stanja šumskih ekosistema, a posebno njihove vitalnosti, zdravstvenog stanja i biološke raznovrsnosti radi preduzimanja mera prevencije i njihove zaštite;
- 11) nega šuma obuhvata mere gajenja koje se sprovode u sastojini od momenta njenog nastanka pa do vremena njenog obnavljanja;

- 12) održavanje šuma jeste priprema staništa za prirodno obnavljanje šuma, nega i zaštita šuma (biološka, fizička i pravna), održavanje šumske komunikacije i drugih objekata;
- 13) obnavljanje šuma jeste prirodni, veštački, odnosno kombinovani stručno vođeni postupak korišćenja postojeće šume i istovremenog podizanja nove mlade šume na istom prostoru i u određenom periodu;
- 14) osnivanje novih šuma jeste pošumljavanje neobraslog šumskog zemljišta, podizanje intenzivnih šumskih zasada i zaštitnih pojaseva na novim površinama, kao i nega novopodignutih šuma do prve prorede;
- 15) pustošenje šuma jesu protivpravne radnje kojima se slabi plodnost (prinosna snaga) šumskog zemljišta i time dovodi u opasnost ili onemogućava trajnost šumske proizvodnje ili gajenje šuma na tom zemljištu ili ugrožava opstanak šuma i njihova opštekorisna funkcija (seča većeg obima koja se približava čistoj seći ili krčenju šuma, prebirna seča prejakog intenziteta, podbeljivanje stabala, svaka radnja koja može prouzrokovati zakoravljanje, spiranje i odnošenje zemljišta vodom ili vetrom i dr.);
- 16) sastojina je deo šume posebnih stanišnih uslova i strukturalnih elemenata koji zahteva poseban način gazdovanja;
- 17) stručnosavetodavni poslovi su poslovi pružanja stručnih saveta, davanje uputstava i drugih stručnih i obrazovnih usluga sopstvenicima šuma;
- 18) sopstvenik šuma jeste fizičko, odnosno pravno lice (privredno društvo, zadruga, crkva i verska zajednica, udruženje) u čijoj se svojini nalaze šume;
- 19) šume sopstvenika su šume u svojini fizičkog, odnosno pravnog lica (privredno društvo, zadruga, crkva i verska zajednica, udruženje građana);
- 20) šumska infrastruktura jeste proširena biološka reprodukcija šuma (podizanje novih šuma i njihovo održavanje dok traje potreba za investicionim ulaganjima) i tehnička infrastruktura (šumske saobraćajnice, protivpožarne pruge i drugi objekti koji služe gazdovanju šumama);
- 21) šumski putevi jesu objekti (putevi i vlake) izgrađeni prvenstveno radi obavljanja poslova gazdovanja šumama, a naročito radi zaštite šuma od požara (za prolaz vatrogasnih vozila i tehnike);
- 22) šumski red jeste stanje šume koje obezbeđuje uslove za njeno održavanje, obnavljanje i unapređivanje, a naročito za zaštitu od požara, biljnih bolesti i štetočina i za zaštitu zemljišta od nastanka i razvijanja erozionih procesa;
- 23) šumski proizvodi jesu svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta (šumsko drveće i žbunje i svi njihovi delovi; biomasa ukupne šumske vegetacije; cvetovi, seme, plodovi, kora drveta, korenje; mahovina, paprat, trava, trska, cveće, lekovito, aromatično i jestivo bilje, druge biljke i njihovi delovi; gljive; med, smola; šušanj, treset i humus; travnati ili pašnjački pokrivač; divljač i ostale životinje koje žive u šumi);
- 24) zaštita šuma jeste sistem mera i aktivnosti koje se sprovode radi sprečavanja, suzbijanja i otklanjanja posledica štetnog dejstva biljnih bolesti, insekata, glodara, divljači, stoke, čoveka, požara, drugih elementarnih nepogoda, kao i drugih biotičkih i abiotičkih činilaca;
- 25) zaštitne šume su šume čija je prioritetna funkcija zaštita zemljišta od erozije; zaštita izvorišta vodosnabdevanja, vrela i termomineralna i mineralna izvorišta i banje; zaštita gornje granice vegetacije; zaštita objekata (vodene akumulacije, železničke pruge, putevi) i naselja.

II OČUVANJE ŠUMA

Mere za očuvanje šuma

Član 9

Radi očuvanja šuma, osim kada je ovim zakonom drugačije propisano, zabranjeno je:

- 1) pustošenje i krčenje šuma;
- 2) čista seča šuma koja nije planirana kao redovan vid obnavljanja šuma;
- 3) seča koja nije u skladu s planovima gazdovanja šumama;
- 4) seča stabala zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta drveća;
- 5) podbeljivanje stabala;
- 6) paša, brst stoke, kao i žirenje u šumi;

- 7) sakupljanje ostalih šumskih proizvoda (gljiva, plodova, lekovitog bilja, puževa i drugog);
- 8) seča semenskih sastojina i semenskih stabala koja nije predviđena planovima gazdovanja šumama;
- 9) korišćenje kamena, šljunka, peska, humusa, zemlje i treseta, osim za izgradnju infrastrukturnih objekata za gazdovanje šumama;
- 10) samovoljno zauzimanje šuma, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova, kao i izgradnja objekata koji nisu u funkciji gazdovanja šumama;
- 11) odlaganje smeća i štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način;
- 12) preduzimanje drugih radnji kojima se slabti prinosna snaga šume ili ugrožava funkcija šume.

Čista seča šuma može da se vrši radi izgradnje objekata koji služe gazdovanju šumama, u skladu s planovima gazdovanja šumama.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, čista seča šuma koja nije predviđena planovima gazdovanja šumama može da se vrši uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) radi:

- 1) prosecanja prolaza za izvršenje geodetskih radova, geoloških istraživanja, naučnoistraživačkih ogleda, postavljanja cevovoda PTT, elektro i drugih vodova i sličnih radova, ako se time ne ugrožavaju prioritetne funkcije šume;
- 2) otvaranja protivpožarnih linija pri gašenju visokog šumskog požara, suzbijanja biljnih bolesti i štetočina, sprovođenja aktivnosti u cilju sprečavanja pojave i otklanjanja posledica ekoloških akcidenata, ponovnog korišćenja kopova i odlagališta pepela na površinama koje su pošumljene po projektima rekultivacije, kao i kada je usled drugih prirodnih pojava ugrožena većina šumskog drveća, ako se time ne ugrožavaju prioritetne funkcije šume utvrđene planovima gazdovanja šumama.

Promena namene šuma i šumskog zemljišta

Član 10

Promena namene šuma i šumskog zemljišta može da se vrši:

- 1) kada je to utvrđeno planom razvoja šumske oblasti;
- 2) ako to zahteva opšti interes utvrđen posebnim zakonom ili aktom Vlade;
- 3) radi izgradnje objekata za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i odbrane zemlje;
- 4) u postupku komasacije i arondacije poljoprivrednog zemljišta i šuma;
- 5) radi izgradnje ekonomskih ili stambenih objekata sopstvenika šuma na površini do 10 ari;
- 6) radi izgradnje objekata za korišćenje ostalih obnovljivih izvora energije malih kapaciteta (male elektrane i drugi slični objekti, u smislu propisa kojim se uređuje oblast energetike) i eksploatacije mineralnih sirovina, ako je površina šuma i šumskog zemljišta za ove namene manja od 15 ha.

Promena namene šuma i šumskog zemljišta iz stava 1. tač. 4)-6) ovog člana vrši se uz saglasnost Ministarstva.

Uz zahtev za davanje saglasnosti iz stava 2. ovog člana podnosi se:

- 1) dokaz o vlasništvu, odnosno pravu korišćenja šuma ili šumskog zemljišta za koje se traži saglasnost;
- 2) zapisnik šumarskog inspektora o postojećem stanju u pogledu načina korišćenja šuma, odnosno šumskog zemljišta za koje se traži saglasnost;
- 3) dokaz o plaćenoj administrativnoj taksi;
- 4) projekat rekultivacije, u slučajevima iz stava 1. tačka 6) ovog člana.

Promenom namene šuma ne smatra se čista seča šuma radi izvođenja radova iz člana 9. st. 2. i 3. ovog zakona.

Šumom i šumskim zemljištem za koju je, u skladu sa stavom 1. ovog člana, izvršena promena namene, do privođenja planiranoj nameni gazduje sopstvenik, odnosno korisnik šuma, u skladu sa ovim zakonom.

Za zemljište u svojini sopstvenika površine do 50 ari, koje se u službenoj evidenciji vodi kao šuma ili šumsko zemljište, a koristi se za poljoprivrednu proizvodnju, na zahtev sopstvenika može se izvršiti promena namene korišćenja šumskog zemljišta uz saglasnost Ministarstva.

Uz zahtev za davanje saglasnosti iz stava 6. ovog člana podnosi se:

- 1) dokaz o vlasništvu šumskog zemljišta koje se menja u poljoprivredno zemljište;
- 2) zapisnik šumarskog i poljoprivrednog inspektora o postojećem stanju u pogledu načina korišćenja;
- 3) dokaz o plaćenoj administrativnoj taksi.

Čl. 11 i 12*

(Prestalo da važi)

Zaštićene vrste šumskog drveća

Član 13

Zabranjena je seča stabala, uništavanje podmlatka i sakupljanje semena strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta šumskog drveća utvrđenih posebnim propisom kojim se uređuje zaštita prirode, osim ako su izvor zaraze od bolesti i štetočina, odnosno ako ugrožavaju ljudi i objekte.

Vrste iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti uz saglasnost Ministarstva, a na teritoriji autonomne pokrajine uz saglasnost nadležnog organa autonomne pokrajine.

Radi očuvanja i usmerenog korišćenja genofonda vrsta iz stava 1. ovog člana planovi gazdovanja šumama sadrže mere zaštite, korišćenja i proširenja areala tih vrsta.

Prioritetna opštekorisna funkcija šuma

Član 14

Prioritetna opštekorisna funkcija šuma, kao i mere kojima se ona obezbeđuje može se menjati izmenom plana razvoja šumske oblasti, na predlog zainteresovanog pravnog lica.

Šumama za koje je utvrđena prioritetna opštekorisna funkcija gazduje se u skladu sa ovim zakonom, aktom kojim je utvrđena opštekorisna funkcija i posebnim propisom kojim se uređuje zaštita prirode.

Sredstva za sprovođenje mera iz stava 1. ovog člana i naknadu u slučaju da se tim merama ograničava pravo korišćenja šuma i uvećavaju troškovi gazdovanja šumama, obezbeđuje pravno lice na čiji zahtev je utvrđena prioritetna opštekorisna funkcija šuma, odnosno krajnji korisnik opštekorisne funkcije.

Šumom za koju je utvrđena prioritetna opštekorisna funkcija šuma gazduje korisnik, odnosno sopstvenik šuma koji je tom šumom gazdovao do utvrđivanja prioritetne funkcije šuma.

Praćenje uticaja prekograničnog aerozagadjenja

Član 15

Praćenje uticaja prekograničnog aerozagadjenja jeste sistem stalnog praćenja i analize ukupnog stanja šumskih ekosistema izazvanog uticajem prekograničnog aerozagadjenja, u skladu sa međunarodno prihvaćenom metodologijom.

Poslove iz stava 1. ovog člana vrši Ministarstvo.

Poslove iz stava 1. ovog člana Ministarstvo može da poveri organizaciji koja je registrovana za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti u oblasti šumarstva u odgovarajućem registru, u skladu sa propisima kojima se uređuje naučnoistraživačka delatnost.

Poslovi iz stava 1. ovog člana finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Obaveza sanacije

Član 16

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da izvrši sanaciju, i to: neobrasle površine nastale dejstvom prirodnih nepogoda (požar, vetar, sneg i slično); površine na kojoj nije uspelo podmlađivanje i pošumljavanje; površine na kojoj je izvršeno pustošenje - bespravna čista seča ili krčenje šuma ili bespravna seča retkih vrsta drveća.

Ako sopstvenik, odnosno korisnik šuma ne sprovede mere iz stava 1. ovog člana u roku predviđenom planskim dokumentom gazdovanja šumama ili sanacionim planom, te mere sprovodi Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, na teret sopstvenika, odnosno korisnika šuma.

Sanacija površine koja je oštećena dejstvom prirodnih nepogoda, a koja nije planirana planskim dokumentom gazdovanja šumama, vrši se na osnovu sanacionog plana.

Sanacioni plan donosi sopstvenik, odnosno korisnik za šume za koje se izrađuje osnova.

Sanacioni plan za šume za koje se izrađuje program donosi pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona.

Sanacioni plan donosi se najkasnije tri meseca nakon prestanka dejstva prirodne nepogode, a sadrži naročito: podatke o mestu; istorijat nastanka šteta; površinu; vrstu drveta; zapreminu; potrebno vreme za sanaciju; plan gajenja; plan korišćenja; plan zaštite; plan izgradnje šumskih saobraćajnica; dinamiku izvođenja radova; tehnologiju izvođenja radova na gajenju i korišćenju šuma; evidenciju izvršenih radova; karte; zapisnik nadležnog šumarskog inspektora i drugo.

Ministarstvo daje saglasnost na sanacioni plan iz stava 3. ovog člana.1

Pravna lica koja koriste šumska zemljišta na kojima se nalazi odlagalište jalovine, pepela, šljake i drugih opasnih i štetnih materija na kojima nije izvršena rekultivacija ili za koja rekultivacija nije planirana projektima rekultivacije radi stvaranja poljoprivrednog zemljišta, dužna su da ih rekultivišu podizanjem šuma, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva na dostavljeni projekat rekultivacije, a na teritoriji autonomne pokrajine po prethodno pribavljenoj saglasnosti nadležnog organa autonomne pokrajine.

III PLANIRANJE

1. Prostorne osnove planiranja

Šumska oblast

Član 17

Radi obezbeđivanja uslova za uravnoteženi i održivi razvoj šuma, racionalnog sprovođenja mera gazdovanja šumama i drugim potencijalima šuma na određenoj teritoriji, ustanovljavaju se šumske oblasti.

Šumska oblast jeste planska, geografska i prirodna celina koja obuhvata šume i šumska zemljišta šumskih područja i nacionalnih parkova.

Šumske oblasti su:

1. Jugoistočna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Južnomoravskog, Jablaničkog, Nišavskog, Moravskog i Topličkog šumskog područja;
2. Istočna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Timočkog, Severnokučajskog i Južnokučajskog šumskog područja, Nacionalnog parka "Đerdap" i Nastavne baze "Majdanpečka domena" Univerziteta u Beogradu - Šumarski fakultet;
3. Jugozapadna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Rasinskog, Donjeibarskog i Gornjeibarskog šumskog područja, Nacionalnog parka "Kopaonik", Nastavne baze "Goč" Univerziteta u Beogradu - Šumarski fakultet i zaštitne šume Vrnjačke banje;
4. Zapadna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Golijskog, Tarsko-zlatiborskog i Limskog šumskog područja i Nacionalnog parka "Tara";
5. Centralna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Šumadijskog, Posavsko-podunavskog i Podrinjsko-kolubarskog šumskog područja;
6. Severna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Sremskog, Banatskog, Severnobačkog i Južnobačkog šumskog područja i Nacionalnog parka "Fruška gora";
7. Južna šumska oblast, koja obuhvata šume i šumska zemljišta Pomoravskog, Nerodimsko-lepenačkog, Šarsko-podrimskog, Prokletijsko-bistričkog, Kosovskog, Ibarskog šumskog područja i Nacionalnog parka "Šar planina".

Šume i šumska zemljišta koja su obuhvaćena šumskim područjima i nacionalnim parkovima određena su u Popisu šuma i šumskih zemljišta šumskih područja, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.

Šumsko područje obuhvata šume u svim oblicima svojine i svih namena, osim šuma u nacionalnim parkovima.

Gazdinska jedinica

Član 18

Planom razvoja šumske oblasti, u skladu s potrebama organizacije gazdovanja šumama i kriterijumima podele šumskog prostora, ustanovljavaju se gazdinske jedinice kao osnovne jedinice planiranja.

Gazdinska jedinica po pravilu čini teritorijalnu celinu šuma i šumskog zemljišta, osim šuma sopstvenika - fizičkog lica, a obuhvata čitav šumski kompleks ili samo njegov deo.

Gazdinska jedinica obuhvata šume i šumsko zemljište istog svojinskog oblika, površine pod šumom do 5000 hektara.

2. Planski dokumenti u šumarstvu

2.1. Programi razvoja šumarstva

Član 19

Program razvoja šumarstva na teritoriji Republike Srbije je strateški planski dokument kojim se utvrđuju pravci razvoja šuma i šumarstva sa akcionim planom za njegovo sprovođenje.

Programi iz stava 1. ovog člana naročito sadrže: stanje šuma, ciljeve i mera za njihovo unapređenje, plan sprovođenja ciljeva i mera, sa utvrđenom dinamikom i finansijskim sredstvima neophodnim za njihovo ispunjavanje.

Program razvoja šumarstva na teritoriji Republike Srbije donosi Vlada za period od deset godina.

Izrada Programa razvoja šumarstva na teritoriji Republike Srbije se finansira iz budžeta Republike Srbije.

Za realizaciju programa iz stava 1. ovog člana donose se planovi gazdovanja šumama.

Program iz stava 3. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

2.2. Planovi gazdovanja šumama

Vrste planova

Član 20

Planovi gazdovanja šumama su:

- 1) plan razvoja šumske oblasti;
- 2) osnova gazdovanja šumama;
- 3) program gazdovanja šumama.

Planovi razvoja

Član 21

Plan razvoja šumske oblasti (u daljem tekstu: plan razvoja) je planski dokument kojim se utvrđuju pravci razvoja šuma i šumarstva sa planom za njegovo sprovođenje za šumsku oblast.

Plan razvoja naročito sadrži: zakonski, strateški i planski okvir; prikaz i analizu stanja šuma i dosadašnjeg gazdovanja; funkcije šuma i ciljeve gazdovanja šumama; program mera i aktivnosti i smernice za realizaciju planiranih radova; projekciju očekivanih efekata; indikatore za praćenje realizacije plana razvoja; priloge i drugo.

Plan razvoja mora biti usklađen sa programom iz člana 19. ovog zakona i sa Prostornim planom Republike Srbije.

Plan razvoja donosi Vlada, za period od deset godina.

Izrada plana razvoja finansira se iz Budžetskog fonda.

Ministar bliže propisuje sadržinu plana razvoja, način i postupak njegovog donošenja i izrade.

Osnova gazdovanja šumama

Član 22

Osnova gazdovanja šumama (u daljem tekstu: osnova) jeste planski dokument gazdovanja šumama koji se donosi za gazdinsku jedinicu, osim za šume sopstvenika - fizičkih lica.

Osnova sadrži naročito: stanje šuma; razradu opštih smernica iz plana razvoja; evidenciju i analizu sprovedenih mera gazdovanja; planove gazdovanja po vrsti i obimu poslova, vremenu, mestu i načinu njihovog sprovođenja; vrednost šuma.

Osnova se izrađuje na osnovu utvrđenog stanja šuma na terenu (sastojinske inventure).

Osnova se donosi za period od deset godina.

Ako se izmene i dopune osnove rade zbog postupanja po zahtevu ili aktu drugog organa, troškove izmene i dopune snosi taj organ.

Ministar bliže propisuje sadržinu osnove, način i postupak njenog donošenja i izrade, bitne nedostatke ili izmenjene okolnosti zbog kojih se vrši izmena i dopuna osnove.

Program gazdovanja šumama

Član 23

Program gazdovanja šumama (u daljem tekstu: program) jeste planski dokument gazdovanja šumama koji se donosi za šume većeg broja sopstvenika šuma - fizičkih lica.

Na sadržinu programa shodno se primenjuju odredbe iz člana 22. stav 2. ovog zakona.

Program se donosi za teritoriju jedne ili više opština za period od deset godina.

Program se izrađuje na osnovu utvrđenog stanja šuma na terenu.

Ministar bliže propisuje sadržinu programa, način i postupak njegovog donošenja i izrade, kao i bitne nedostatke ili izmenjene okolnosti zbog kojih se vrši izmena i dopuna programa.

Usaglašenost plana razvoja, osnove i programa

Član 24

Plan razvoja, osnove i programi moraju biti međusobno usaglašeni.

Planovi gazdovanja šumama iz stava 1. ovog člana naročito moraju biti usaglašeni u pogledu perioda važenja (uređajnog razdoblja).

Donošenje osnove i programa

Član 25

Osnovu donosi sopstvenik šuma, odnosno korisnik šuma.

Na osnovu iz stava 1. ovog člana saglasnost daje Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Program donosi Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine uz saglasnost Ministarstva.

Osnove i programi za šume koje obuhvataju zaštićena područja nacionalnog nivoa donose se i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Ako se u toku sprovođenja osnova, odnosno programa, izmene okolnosti ili utvrde bitni nedostaci na kojima su zasnovani, izvršiće se njihova izmena i dopuna u roku od godinu dana od dana utvrđivanja izmenjenih okolnosti, odnosno bitnih nedostataka, na način i po postupku utvrđenom za njihovo donošenje.

Ministar rešenjem nalaže izradu izmena i dopuna osnova iz stava 5. ovog člana.

Izrada plana razvoja, osnove i programa

Član 26

Plan razvoja može da izrađuje pravno lice koje je stručno i tehnički sposobljeno za obavljanje tih poslova i ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Osnovu i program može da izrađuje pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima zaposleno stručno lice koje poseduje odgovarajuću licencu.

Važenje osnove i programa

Član 27

Nova osnova, odnosno program počinje da važi pošto istekne rok važenja prethodne osnove, odnosno programa.

Nova osnova, odnosno program donosi se najkasnije šest meseci posle isteka roka važenja prethodne osnove, odnosno programa.

U periodu od isteka roka važenja osnove, odnosno programa, do dobijanja saglasnosti na novu osnovu, odnosno program, zabranjena je seča šume, osim sanitarne seče i seče predviđene sanacionim planom.

U periodu od isteka roka važenja osnove, odnosno programa, do dobijanja saglasnosti na novu osnovu, odnosno program, korisnik, odnosno sopstvenik šuma dužan je da sprovodi mere zaštite šuma.

Obaveštavanje javnosti

Član 28

U postupku donošenja programa razvoja, planova, osnova i programa javnost se obaveštava javnim oglašavanjem na veb-sajtu Ministarstva, i to u trajanju od najmanje 30 dana od dana javnog oglašavanja.

Sprovođenje planova

Član 29

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da planove gazdovanja šumama sprovodi u rokovima i na način utvrđen tim aktima.

Sprovođenje osnova i programa obezbeđuje se:

- 1) godišnjim planom gazdovanja šumama;
- 2) izvođačkim projektom gazdovanja šumama.

Godišnji plan gazdovanja šumama

Član 30

Godišnji plan gazdovanja šumama (u daljem tekstu: Godišnji plan) za šume kojima se gazduje u skladu sa osnovom donosi korisnik, odnosno sopstvenik šuma, a za šume sopstvenika kojima se gazduje u skladu sa programom donosi pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona najkasnije do 30. novembra tekuće za narednu godinu.

Godišnji plan sadrži naročito: obim, mesto i dinamiku radova na zaštiti, gajenju, korišćenju i unapređivanju šuma, proizvodnji šumskog reproduktivnog materijala, izgradnji tehničke infrastrukture.

Sastavni deo godišnjeg plana su izvođački projekti, osim za šume za koje se donosi program.

Godišnji plan mora biti usklađen sa osnovama, odnosno programima i sanacionim planovima.

Godišnji plan može da se izmeni zbog prirodnih nepogoda i ako su nastale druge okolnosti koje nije bilo moguće predvideti, i to po istom postupku po kome je donet.

Ministar bliže propisuje sadržinu godišnjeg plana, način i postupak njegovog donošenja i izrade.

Izvođački projekat gazdovanja šumama

Član 31

Izvođački projekat gazdovanja šumama (u daljem tekstu: izvođački projekat) izrađuje se za šume za koje se donose osnove.

Izvođački projekat sadrži naročito: detaljnu razradu planova gajenja, zaštite, korišćenja i unapređivanja šuma sadržanih u osnovama; tehnološki postupak, uslove, način i rok izvršenja svih radova.

Izvođački projekat mora biti usklađen sa osnovom i izrađuje se na osnovu utvrđenog stanja šuma na terenu i izvršenog obeležavanja i odabiranja stabala za seču, najduže za period od jedne godine.

Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, u slučaju kada planirani radovi nisu izvršeni u periodu od jedne kalendarske godine, izvođački projekat može da važi najduže dve kalendarske godine.

Izvođački projekat izrađuje se za odsek ili odeljenje, a izuzetno za više odseka ili odeljenja (sliv).

Izvođački projekat donosi korisnik, odnosno sopstvenik šuma, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu, osim izvođačkog projekta koji se izrađuje na osnovu sanacionog plana i izvođačkog projekta za realizaciju slučajnog prinosa.

Ministar bliže propisuje sadržinu izvođačkog projekta, način i postupak njegovog donošenja i izrade, kao i period važenja.

Član 32

(*Brisano*)

Projekat za podizanje zasada kratkog proizvodnog ciklusa

Član 33

Za zasade šumskih vrsta drveća u kratkim proizvodnim ciklusima do deset godina, namenjenih za proizvodnju određenih sortimenata, donosi se poseban projekat za podizanje zasada kratkog proizvodnog ciklusa, čija se sadržina utvrđuje u skladu sa članom 31. ovog zakona.

Na zasade iz stava 1. ovog člana ne primenjuju se odredbe čl. 9. do 12. ovog zakona.

Ministar bliže propisuje sadržinu projekta za podizanje zasada kratkog proizvodnog ciklusa.

Evidentiranje izvršenih radova

Član 34

Izvršeni radovi na gazdovanju šumama moraju se evidentirati na način propisan ovim zakonom.

Evidencija o izvršenim radovima iz stava 1. ovog člana je sastavni deo osnova, programa i projekata iz čl. 31. i 32. ovog zakona.

Sopstvenik šuma koji šumama gazduje u skladu sa osnovom, odnosno korisnik šuma dužan je da evidentira izvršene radove najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministar bliže propisuje način vođenja evidencije izvršenih radova.

Šumska hronika

Član 35

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da vodi knjigu šumske hronike koja je sastavni deo osnove, odnosno programa.

Šumska hronika naročito sadrži podatke o fenološkim, biotičkim i abiotičkim pojavama u šumi.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja šumske hronike.

Dostupnost podataka iz planskih dokumenata

Član 36

Podaci iz programa razvoja iz člana 19. ovog zakona, nacionalne inventure šuma i planova razvoja dostupni su javnosti.

Podaci iz osnova i programa mogu da se koriste ako se priloži dokaz o uplati republičke administrativne takse.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, podatke iz osnova i programa mogu da koriste bez naknade naučne i obrazovne ustanove kada ti podaci služe za potrebe obrazovanja, naučnih i eksperimentalnih istraživanja.

Sopstvenik šuma koji koristi podatke iz programa koji se odnose na vlasničke parcele oslobođen je plaćanja takse iz stava 2. ovog člana.

Čuvanje planova

Član 37

Planovi gazdovanja šumama čuvaju se trajno, u skladu s propisom kojim se uređuje arhivska građa.

3. Nacionalna inventura šuma

Član 38

Nacionalna inventura šuma obavlja se radi utvrđivanja stanja šuma za potrebe strateškog planiranja, drugih državnih organa, drugih privrednih grana, odbrane zemlje, naučnoistraživačke delatnosti, po pravilu svakih deset godina.

Poslove nacionalne inventure šuma vrši Ministarstvo.

Ministarstvo može da poveri poslove iz stava 1. ovog člana putem konkursa koji se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Konkurs iz stava 3. ovog člana naročito sadrži:

- 1) vrste poslova za koje se konkurs raspisuje;
- 2) period na koji se dodeljuju poslovi;
- 3) dokaz o ispunjenosti uslova u pogledu iskustva i rezultata u obavljanju poslova;
- 4) rok za donošenje i objavljivanje odluke o izboru po konkursu;
- 5) način obaveštavanja o rezultatima konkursa.

Konkurs iz stava 3. ovog člana sprovodi komisija koju obrazuje ministar.

Odluku o izboru po konkursu donosi ministar.

Rezultati konkursa objavljaju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu nacionalne inventure šuma Ministarstvo sastavlja izveštaj o sprovedenoj inventuri šuma koji dostavlja Vladi, najkasnije šest meseci po završetku nacionalne inventure.

Nacionalna inventura šuma se finansira iz budžeta Republike Srbije.

IV GAZDOVANJE ŠUMAMA

1. Zaštita šuma

Čuvanje šuma

Član 39

Čuvanje šuma radi njene zaštite od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (odlaganje otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagađivanje šuma, uništavanje graničnih znakova i oznaka i drugo) obezbeđuje korisnik, odnosno sopstvenik šuma.

Korisnik, odnosno sopstvenik šuma koji gazduje šumom u skladu sa osnovom, dužan je da organizuje službu čuvanja šuma, radi obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana, zavisno od površine šuma kojima gazduje, karakteristika terena i drugih uslova.

Čuvar šuma

Član 40

Poslove čuvanja šuma može da obavlja lice koje ima najmanje srednju stručnu spremu (IV stepen obrazovanja) šumarskog smera - šumarski tehničar (u daljem tekstu: čuvar šuma).

Čuvar šuma je službeno lice koje vrši poslove čuvanja šuma u propisanom službenom odelu i može biti naoružan službenim oružjem u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim se uređuje držanje i nošenje oružja.

Čuvar šuma ima legitimaciju čuvara šuma.

Legitimaciju čuvara šuma izdaje na propisanom obrascu korisnik, odnosno sopstvenik šuma kod koga je čuvar šuma zaposlen.

Čuvar šuma može obavljati i ostale čuvarske poslove propisane drugim propisima iz oblasti lovstva, ribarstva, zaštite prirode i drugo, ako ispunjava uslove propisane tim propisima.

Korisnik, odnosno sopstvenik šuma koji organizuje čuvarsku službu, propisuje izgled službenog odela čuvara šuma.

Ministar bliže propisuje obrazac legitimacije čuvara šuma.

Ovlašćenja i dužnosti čuvara šuma

Član 41

U vršenju poslova čuvanja šuma, čuvar šuma ovlašćen je i dužan da:

- 1) legitimiše lice zatečeno u vršenju prekršaja kažnjivog po ovom zakonu ili krivičnih dela koja se odnose na šume, kao i lica za koje postoji osnovana sumnja da je izvršilo takva dela ako ne može da utvrdi identitet tog lica na drugi način;
- 2) pregleda sve vrste vozila kojima se drvo prevozi i sve vrste tovara kojima se drvo prenosi u cilju pronađalaska predmeta krivičnog dela ili prekršaja, kao i dokumentaciju koja prati drvo u prometu (proprietaricu i otpremnicu);
- 3) pregleda mesta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo koje je predmet krivičnog dela ili prekršaja;
- 4) privremeno oduzme bespravno posećeno drvo i drvo stavljeno u promet suprotno odredbama člana 60. stav 1. ovog zakona, predmete kojima je izvršeno krivično delo ili prekršaj i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela i da te predmete bez odlaganja preda nadležnom organu;
- 5) obnavlja i čuva granične oznake od uništavanja i bespravnog korišćenja;
- 6) ako su granične oznake pomerene ili uništene u cilju samovoljnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta, o tome pravovremeno izvesti korisnika i sopstvenika;
- 7) sačini zapisnik o protivpravnoj radnji i utvrđenom činjeničnom stanju i dostavi ga korisniku, odnosno sopstveniku šuma;
- 8) prati i obaveštava o bitnim promenama zdravstvenog stanja šuma, štetama nastalim od abiotičkih i biotičkih činilaca i drugo.

Kad čuvar šuma preuzima radnje iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana, dužan je da prethodno pokaže legitimaciju čuvara šuma.

Obaveza zaštite šuma

Član 42

Korisnik, odnosno sopstvenik šume koji gazduje šumom u skladu sa osnovom dužan je da prati uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i blagovremeno preuzima mere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta.

Ako sopstvenik, odnosno korisnik šuma ne postupa u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine će obezbediti izvršenje te obaveze o trošku sopstvenika, odnosno korisnika šume.

Sopstvenik šuma koji gazduje šumom u skladu sa programom, dužan je da postupa u skladu sa preporukama i uputstvima pravnog lica iz člana 70. stav 1. ovog zakona i pravnog lica iz člana 44. stav 2. ovog zakona.

Korisnik, odnosno sopstvenik šume koji gazduje u skladu sa osnovom, dužan je da Ministarstvu, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležnom organu autonomne pokrajine, podnese godišnji izveštaj o preuzetim merama i problemima zaštite šuma najkasnije do 15. januara tekuće godine za prethodnu godinu, a u slučajevima veće ugroženosti šuma bez odlaganja.

Nadležni organ autonomne pokrajine izveštaj iz stava 4. ovog člana dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Član 43

(Brisano)

Izveštajno-dijagnozno prognozni poslovi u zaštiti šuma

Član 44

Vršenje izveštajno-dijagnozno prognoznih poslova u zaštiti šuma od biljnih bolesti i štetočina obezbeđuje Ministarstvo.

Poslove iz stava 1. ovog člana Ministarstvo poverava naučnoistraživačkoj ustanovi iz oblasti šumarstva, u skladu s propisom kojim se uređuje zdravlje bilja.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma koji šumama gazduje u skladu sa osnovom, dužan je da u praćenju zdravstvenog stanja i sprovođenju mera zaštite šuma od biljnih bolesti i štetočina postupa u skladu sa preporukama i predlozima pravnog lica iz stava 2. ovog člana.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma koji šumama gazduje u skladu sa osnovom dužan je da pravnom licu iz stava 2. ovog člana dostavlja uzorke materijala u roku i po postupku utvrđenom u preporukama i predlozima tog pravnog lica.

Ministarstvo obaveštava javnost o ugroženosti šuma.

Vanredne mere zaštite šuma

Član 45

U slučajevima značajnih poremećaja biološke ravnoteže i ozbiljnih šteta u šumskim ekosistemima izazvanih dejstvom prirodnih nepogoda Ministarstvo određuje mere zaštite i sanacije šuma koje sprovode sopstvenici, odnosno korisnici šuma i obezbeđuje finansijska sredstava.

Prirodna nepogoda u šumama, u smislu ovog zakona, predstavlja značajan poremećaj biološke ravnoteže i nastanak ozbiljnih šteta u šumskim ekosistemima izazvanih pre svega požarima, sušenjem, biljnim bolestima i štetočinama, vetrolomima i vetroizvalama, snegolomima i snegoizvalama, poplavama, bujičnim tokovima, klizištima i drugim nepredviđenim činiocima na velikim površinama šuma i šumskog zemljišta.

Prirodnu nepogodu iz stava 2. ovog člana proglašava ministar na osnovu procjenjenog obima i inteziteta potencijalne ili nastale štete.

Zaštita šuma od požara

Član 46

U cilju zaštite šuma od požara donosi se plan zaštite šuma od požara za period od deset godina.

Plan zaštite šuma od požara donosi korisnik, odnosno sopstvenik šuma za šume kojima se gazduje u skladu sa osnovom.

Plan zaštite šuma od požara kojima se gazduje u skladu sa programom, donosi pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona i sastavni je deo plana zaštite šuma od požara koji donosi za državne šume.

Plan iz stava 1. ovog člana izrađuje se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje zaštita od požara.

U jedinstvenom informacionom sistemu za šumarstvo vodi se evidencija o šumskim požarima.

Korisnik, odnosno sopstvenik šuma koji gazduje šumama u skladu sa osnovom, dužan je da prikuplja podatke o šumskim požarima, vodi evidenciju i dostavlja ih Ministarstvu.

Korisnik, odnosno sopstvenik šuma dužan je da o nastanku požara odmah obavesti najbližu vatrogasno-spasišću jedinicu pri ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove i Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine i nadležni organ autonomne pokrajine.

Korisnik, odnosno sopstvenik šuma koji gazduje šumama u skladu sa osnovom, dužan je da dostavi Ministarstvu, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležnom organu autonomne pokrajine, izveštaj o nastaloj šteti, najkasnije 30 dana od dana gašenja požara.

U slučaju bitnih promena stanja šuma za koje je donet plan zaštite šuma od požara, izvršiće se izmene i dopune plana u roku od tri meseca od dana utvrđenih promena.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da obezbedi funkcionisanje i održavanje protivpožarne infrastrukture (protivpožarnih pruga, osmatračnica, vodozahvata i drugo).

Zabrana paljenja vatre

Član 47

Zabranjeno je paljenje otvorene vatre u šumi i na zemljištu u neposrednoj blizini šume, na udaljenosti manjoj od 200 m od ruba šume.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, vatra se može ložiti u šumi i na šumskom zemljištu, na mestu koje je samo za tu namenu određeno, uređeno i vidno obeleženo i uz sprovođenje propisanih mera iz člana 61. ovog zakona.

Naknada za štetu pričinjenu šumi

Član 48

Fizička i pravna lica koja nanesu štetu šumi dužna su da nadoknade nastalu štetu sopstveniku, odnosno korisniku šuma.

Odlaganje otpada u šumi

Član 49

Zabranjeno je u šumi, na šumskom zemljištu i na udaljenosti manjoj od 200 m od ruba šume odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog opasnog otpada, kao i izgradnja objekata za skladištenje, preradu ili uništavanje smeća, otrovnih supstanci i ostalog opasnog otpada.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da spreči odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog opasnog otpada i bez odlaganja obavesti o tome Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da sprečava radnje iz stava 1. ovog člana, ukloni smeće, otrovne supstance i ostali opasni otpad, kao i da preduzme sve mere sanacije oštećene šume.

Zabrana promene vodnog režima u šumi

Član 50

Zabranjeno je odvodnjavanje i izvođenje drugih radova kojima se vodni režim u šumi menja tako da se ugrožava opstanak ili vitalnost šume.

Pri izradi i sprovođenju projekata uređivanja izvorišta voda u šumskim ekosistemima, koji se donose u skladu sa posebnim propisima, neophodno je obezbediti dovoljnu količinu slobodne vode (biološki minimum) radi zadovoljavanja potreba biljnog i životinjskog sveta u šumi.

Radovi iz st. 1. i 2. ovog člana mogu da se izvode ako je na projekat iz stava 2. ovog člana prethodno pribavljena saglasnost Ministarstva, a na teritoriji autonomne pokrajine saglasnost nadležnog organa autonomne pokrajine.

Pravo i ograničenje pristupa u šumi

Član 51

Zabranjeno je u šumi bez dozvole sopstvenika, odnosno korisnika šuma:

- 1) postavljanje privremenih objekata, šatora i osnivanje kampova;
  - 2) organizovanje masovnog okupljanja koje može naneti štetu šumi;
  - 3) postavljanje tabli i oznaka na način kojim se oštećuju stabla;
  - 4) postavljanje ograda;
  - 5) kretanje motornim vozilima izvan puteva koji su za to namenjeni, osim za službene potrebe;
  - 6) kretanje u zatvorenim i zabranjenim područjima, putevima, ograđenim lovištima, eksperimentalnim i poslovnim objektima;
  - 7) kretanje na površinama na kojima se vrše šumski radovi i pošumljavanje, seča, izgradnja objekata, lov i drugo.
- Građani imaju slobodan pristup šumi u svrhu uživanja, odmora i rekreacije, uz sopstvenu odgovornost za svoju bezbednost i obavezu da ne nanose štetu šumi.

Slobodan pristup može biti ograničen u zaštićenim delovima šuma ili u delovima šuma u kojima je ugrožena bezbednost ljudi.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da vidljivim znakovima upozorenja obeleži deo šume u kojem je ograničen pristup.

Paša u šumi

Član 52

Paša, brst ili žirenje u šumi može da se vrši samo uz dozvolu sopstvenika, odnosno korisnika šuma, koji može izdati dozvolu samo ako su paša, brst ili žirenje predviđeni planovima gazdovanja šumama i ako šuma nije u fazi obnavljanja.

Paša je dozvoljena na šumskom zemljištu dok se ne izvrši njegovo pošumljavanje.

Držaoci stoke mogu da koriste šumu za pašu, brst ili žirenje, samo pod nadzorom čuvara stoke.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma utvrđuje uslove pod kojima može da se vrši paša, brst ili žirenje (vreme paše, brsta ili žirenja, vrsta stoke, broj grla, visinu naknade, puteve za pogon stoke i slično).

Divljač u šumi

Član 53

Pravno lice kojem je povereno gazdovanje divljači, u skladu sa propisom kojim se uređuje divljač i lovstvo, dužno je da brojnost i vrste divljači održava na takvom nivou da se ne narušava biološka ravnoteža šumskog ekosistema i ne sprečava sprovođenje ciljeva gazdovanja šumom.

Planski dokumenti u lovstvu moraju biti u skladu s planom razvoja, osnovama i programima.

Zabranjeno je intenzivno gajenje krupne divljači u ograđenim površinama u šumama u kojima je u toku proces obnavljanja (podmlađivanja).

2. Proizvodnja šumskog reproduktivnog materijala

Gazdovanje semenskim objektima

Član 54

Semenskim objektima, osim semenskim objektima za proizvodnju semena poznatog porekla, gazduje se na način kojim se obezbeđuje maksimalna proizvodnja kvalitetnog šumskog semena i omogućava lakše branje, odnosno sakupljanje semena.

Radovi u semenskim objektima

Član 55

Stabla i sastojine koji su priznati kao polazni materijal za proizvodnju šumskog semena, osim priznatog polaznog materijala za proizvodnju semena poznatog porekla, mogu se seći radi nege, da bi se postigla optimalna struktura za proizvodnju šumskog semena i uklonila stabla koja su suva ili toliko oštećena da im predstoji sušenje ili su izvor zaraze od biljnih bolesti ili štetočina.

Bilans šumskog reproduktivnog materijala

Član 56

Šumski reproduktivni materijal autohtonih vrsta drveća sopstvenici i korisnici šuma obezbeđuju u skladu s Bilansom šumskog reproduktivnog materijala (u daljem tekstu: Bilans).

Bilans sadrži naročito: vrste, kategoriju i količinu reproduktivnog materijala.

Bilans vodi Ministarstvo.

Ministar bliže propisuje sadržinu, način vođenja i izrade Bilansa.

3. Gajenje šuma

Odabiranje, obeležavanje i evidentiranje stabala za seču

Član 57

Seča stabala u šumama može da se vrši samo posle izvršenog odabiranja, obeležavanja doznačnim žigom i evidentiranja stabala za seču (u daljem tekstu: doznaka).

Doznakom se smatra i obeležavanje površine šume planirane za čistu seču ili krčenje, kao i obeležavanje posebnim žigom panjeva bespravno posećenih stabala.

Vršenje doznake

Član 58

Doznačku vrši stručno lice koje ima licencu za obavljanje stručnih poslova u gazdovanju šumama (u daljem tekstu: stručno lice).

Stručnom licu Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine dodeljuje doznačni žig na ime.

Pravo na žig ima stručno lice zaposleno kod korisnika, odnosno sopstvenika šuma koji šumama gazduje u skladu sa osnovom, odnosno stručno lice zaposleno kod pravnog lica iz člana 70. st 1. i 3. i člana 72. stav 2. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, doznačku u izdanačkim šumama sopstvenika može da vrši tehničar šumarske struke s položenim stručnim ispitom i radnim iskustvom na tim poslovima od najmanje tri godine.

Doznačka u šumama sopstvenika može da se vrši samo u prisustvu sopstvenika šuma ili lica koje on ovlasti.

Pre vršenja doznake stručno lice dužno je da sopstveniku šume pruži odgovarajuće stručne savete.

U šumama sopstvenika, doznačka se vrši samo ako sopstvenik šume pruži dokaz o vlasništvu i na licu mesta pokaže granice svoje šume.

Ako sopstvenik šume posle izvršene doznake stabala za seču zahteva donošenje rešenja o odobrenju seče, pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona donosi rešenje u roku od sedam dana od dana podnošenja zahteva.

Ministar bliže propisuje način i vreme doznake, dodeljivanja doznačnog žiga, način obeležavanja panjeva bespravno posećenih stabala, način evidentiranja tih stabala i panjeva u doznačnim knjigama, odnosno knjigama šumske krivice, oblik i sadržinu doznačnih žigova i žigova za šumsku krivicu i obrasce doznačne knjige, odnosno knjige šumske krivice.

4. Korišćenje šuma

Seča

Član 59

Vreme, način i vrsta seče šuma određuje se planom razvoja osnovom, odnosno programom.

Korisnik je dužan da korišćenje (seču, izradu i prodaju) drvnih sortimenata u državnim šumama vrši po principu maksimalnog kvalitativnog i kvantitativnog iskorišćenja.

Seča šume može da se izvodi na način i pod uslovima kojima se obezbeđuje zaštita ljudi i šume.

Promet posećenog drveta

Član 60

Zabranjeno je da se posećeno drvo iz šume i šumsko drveće koje potiče sa površine koja se u smislu ovog zakona ne smatra šumom, stavlja u promet (kupuje, prodaje, poklanja, skladišti i prevozi saobraćajnim sredstvima), dok se ne žigoše šumskim žigom i izda propratnica, odnosno otpremnica, koja prati drvo u prometu.

Žigosanje posećenog drveta i izdavanje propratnice, odnosno otpremnice vrši korisnik šuma, sopstvenik koji šumom gazduje u skladu sa osnovom, odnosno pravno lice iz člana 72. stav 2. ovog zakona.

Žigosanje posečenog drveta iz šume sopstvenika - fizičkog lica i izdavanje propratnice, vrši pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona.

Žigosanje posečenog drveta i izdavanje propratnice, odnosno otpremnice za šumske drveće koje potiče sa površine koja se u smislu ovog zakona ne smatra šumom, vrši pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona, uz nadoknadu troškova koje snosi podnositelj zahteva.

Pravo na žig ima lice zaposleno kod korisnika šuma, sopstvenika šuma koji gazduje šumom u skladu sa osnovom, pravnog lica iz člana 70. stav 1. i člana 72. stav 2. ovog zakona, a koji ima najmanje srednju stručnu spremu (IV stepena obrazovanja) šumarskog smera - šumarski tehničar.

Žigosanje bespravno posečenog drveta za koje je u odgovarajućem postupku nadležni organ utvrdio da su prestali razlozi zbog kojih je drvo privremeno oduzeto, vrši korisnik, odnosno sopstvenik šume, a bespravno posečeno drvo koje je nadležni organ u propisanom postupku oduzeo, žigoše stručno lice zaposleno kod pravnog lica iz člana 70. stav 1. ovog zakona.

Zabranjeno je vršiti preradu i skladištenje drveta ako drvo nije žigosano šumskim žigom i ako za isto nije izdata otpremnica, odnosno propratnica na način propisan ovim zakonom.

Ministarstvo dodeljuje broj žiga za žigosanje posečenog drveta korisniku, sopstveniku šuma koji gazduje šumom u skladu sa osnovom, pravnom licu iz člana 70. stav 1. ovog zakona.

Lice koje stavlja drvo u promet, osim fizičkog lica koje stavlja u promet drvo za sopstvene potrebe, dužno je da o tome vodi evidenciju na propisan način.

Zabranjena je seča stabala i delova stabala za novogodišnje i druge praznike.

Izuzetno od odredbe stava 10. ovog člana, seča može da se vrši:

- 1) kada se vrši čišćenje i proreda u podmlađenim šumama predviđena osnovom ili programom;
- 2) kada su stabla iz stava 10. ovog člana namenski uzgajana u šumskim rasadnicima, šumskim čistinama ili na zemljisu ispod vodova (elektro i PTT).

Odredbe stava 10. ovog člana ne odnose se na vrhove četinarskih stabala posečenih putem redovnih seča obnavljanja i prorednih seča predviđenih osnovom ili programom.

U slučajevima iz st. 11. i 12. ovog člana, četinarska stabla mogu da se stavlju u promet ako su na mestu seče žigosana, odnosno obeležena na propisani način i ako je izdata propratnica, odnosno otpremnica.

Za četinarska stabla namenjena za novogodišnje i druge praznike izdaje se propratnica, odnosno otpremnica.

Ministar bliže propisuje oblik i sadržinu šumskog žiga, obrazac propratnice, odnosno otpremnice, uslove i način žigosanja posečenog drveta i način vođenja evidencije.

Ministar bliže propisuje način žigosanja, odnosno obeležavanja četinarskih stabala, kao i izgled i sadržinu propratnice, odnosno otpremnice iz stava 13. ovog člana.

Šumski red

Član 61

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da radove u gazdovanju šumama organizuje i izvršava u vreme i na način utvrđen u planovima gazdovanja šumama, kojima se obezbeđuje uspostavljanje i održavanje šumskog reda.

Ako se poremeti šumski red, sopstvenik, odnosno korisnik šuma, dužan je da u najkraćem mogućem roku i na propisan način uspostavi šumski red.

Ministar bliže propisuje način sprovođenja šumskog reda.

Ostali šumski proizvodi

Član 62

Sakupljanje ostalih šumskih proizvoda (šumskih plodova, lekovitog i drugog bilja, korišćenje kamenja, peska, šljunka, humusa, kao i pčelarenje i drugo) može da se vrši uz odobrenje korisnika, odnosno sopstvenika šuma, a u skladu s projektom korišćenja ostalih šumskih proizvoda.

5. Šumska infrastruktura

Izgradnja objekata u šumama

Član 63

U šumama mogu da se grade objekti u skladu s planovima gazdovanja šumama i posebnim propisom kojim se uređuje oblast divljači i lovstva.

U šumi i na udaljenosti manjoj od 200 m od ruba šume ne mogu da se grade čumurane, krečane, ciglane i drugi objekti sa otvorenom vatrom.

Tehnička infrastruktura

Član 64

Tehnička infrastruktura (šumske saobraćajnice, protivpožarne pruge i drugi objekti koji služe gazdovanju šumama) planira se, gradi, održava i koristi na način koji ne ugrožava:

- 1) izvorišta voda i vodne tokove;
- 2) staništa značajna za opstanak divljih biljnih i životinjskih vrsta;
- 3) proces prirodnog podmlađivanja u šumi;
- 4) kulturnu i istorijsku baštinu;
- 5) ostale opštakorisne funkcije šuma;
- 6) stabilnost zemljišta i ne uzrokuje eroziju i bujice.

Planiranje i izgradnja šumskih puteva

Član 65

Koncepcijska osnova planiranja razvoja mreže šumskih puteva određuje se planom razvoja za šumsku oblast, a mreža šumskih puteva za gazdinsku jedinicu detaljno se planira osnovom gazdovanja šumama.

Koordinaciju planiranja, izgradnje, održavanja i sufinansiranja izgradnje i održavanja puteva radi gazdovanja šumama sopstvenika i stručni nadzor vrši stručno lice zaposleno kod pravnog lica iz člana 70. stav 1. ovog zakona, uz učešće predstavnika lokalne samouprave i sopstvenika šuma.

Korišćenje i održavanje šumskih puteva

Član 66

Šumski putevi koriste se za potrebe gazdovanja šumama.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da redovno održava šumske puteve iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, šumski putevi mogu da se koriste i za ostale potrebe pod uslovima koje utvrđi korisnik, sopstvenik šuma koji gazduje šumama u skladu sa osnovom, odnosno lokalna samouprava za puteve u šumama sopstvenika kojima se gazduje u skladu s programom.

Šumski putevi mogu da se koriste i za sportska takmičenja koja uključuju motorna vozila pod uslovima i na način utvrđen osnovom, odnosno programom.

Korisnik šuma dužan je da vodi katastar šumskih puteva koji se koriste za potrebe gazdovanja šumama.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja katastra šumskih puteva iz stava 5. ovog člana.

V POPIS ŠUMA I INFORMACIONI SISTEM U ŠUMARSTVU

Popis šuma i šumskog zemljišta

Član 67

Korisnik šuma dužan je da vodi i održava evidenciju šuma i šumskog zemljišta kojima gazduje (u daljem tekstu: katastar šuma).

Korisnik šuma dužan je da podnese zahtev državnom organu nadležnom za vođenje evidencije nepokretnosti za evidentiranje promena nastalih u prethodnoj godini, najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Organ državne uprave nadležan za vođenje evidencije nepokretnosti dužan je da bez naknade omogući Ministarstvu korišćenje podataka o šumama i šumskom zemljištu radi izrade planova gazdovanja šumama.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja katastra šuma.

Informacioni sistem u šumarstvu

Član 68

Ministarstvo uspostavlja i vodi jedinstveni informacioni sistem za šume i šumarstvo Republike Srbije (u daljem tekstu: informacioni sistem).

Informacionim sistemom obezbeđuju se sve neophodne informacije o stanju i promenama šumskog fonda za potrebe planiranja, praćenja stanja i izveštavanja.

Poslovi izgradnje i održavanja informacionog sistema finansiraju se iz budžeta Republike Srbije, odnosno iz budžeta autonomne pokrajine.

Ministar bliže propisuje sadržinu, način upravljanja, održavanja i korišćenja informacionog sistema.

VI ORGANIZACIJA GAZDOVANJA ŠUMAMA

1. Upravljanje šumama

Član 69

Upravljanje šumama kao prirodnim bogatstvom u nadležnosti je Republike Srbije.

Upravljanje šumama Republika Srbija ostvaruje preko Ministarstva, na teritoriji autonomne pokrajine preko nadležnog organa autonomne pokrajine, kao i preko pravnih lica za gazdovanje šumama u državnoj svojini i pravnih lica za gazdovanje šumama sopstvenika.

2. Gazdovanje šumama u državnoj svojini

Član 70

Šumama u državnoj svojini obuhvaćenim šumskim područjem, odnosno područjem nacionalnog parka gazduje javno preduzeće, odnosno privredno društvo čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina, a koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, šumama u državnoj svojini može da gazduje i ustanova koja je gazdovala tim šumama do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.

Šumama u državnoj svojini može da gazduje i javno preduzeće ili privredno društvo čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona gazdovalo tim šumama, a koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.

Zaštitnim pojasevima drveća i šuma koje su nastale pošumljavanjem neobraslih površina posle stupanja na snagu ovog zakona, može da gazduje javno preduzeće ili privredno društvo čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, a koja ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.

3. Gazdovanje šumama sopstvenika

Poslovi u šumama sopstvenika za koje se donosi program

Član 71

Pravno lice iz člana 70. stav 1. ovog zakona pruža sopstvenicima šuma za koje se donosi program stručnu i savetodavnu podršku i vrši sledeće poslove:

- 1) izradu godišnjeg plana gazdovanja šumama;
- 2) izradu programa podizanja novih šuma i unapređenja stanja postojećih šuma;

- 3) izradu plana zaštite šuma od požara;
- 4) doznaku stabala za seču;
- 5) praćenje uticaja biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma;
- 6) žigosanje posečenog drveta i izdavanje propratnice;
- 7) premer, obračun i evidenciju bespravno posečenog drveta;
- 8) evidenciju izvršenih radova na zaštiti, gajenju i korišćenju šuma u programu;
- 9) obaveštava nadležni organ o bespravnim radnjama;
- 10) vrši i druge stručno-savetodavne poslove.

Poslove iz stava 1. ovog člana može da vrši i udruženje sopstvenika šuma iz člana 73. ovog zakona, ako ima zaposleno stručno lice.

Poslovi iz stava 1. ovog člana obavljaju se kao povereni.

Poslovi iz stava 1. ovog člana u šumama sopstvenika za koje se donosi program finansiraju se iz sredstava budžeta Republike Srbije, a za teritoriju autonomne pokrajine iz budžeta autonomne pokrajine.

Poslovi u šumama sopstvenika za koje se donosi osnova

Član 72

Poslove iz člana 71. stav 1. ovog zakona u šumama sopstvenika za koje se donosi osnova vrši sopstvenik šuma.

Poslove iz člana 71. stav 1. ovog zakona u ime i za račun sopstvenika šume obavlja i drugo pravno lice koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima.

Udruženja sopstvenika šuma

Član 73

Radi ostvarivanja, unapređenja i zaštite zajedničkih prava i interesa, sopstvenici šuma mogu osnivati udruženja, u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje udruženje.

Udruženje iz stava 1. ovog člana koje poseduje više od 100 ha šume, bez obzira na ukupnu površinu šuma u svojini, ima prioritet pri korišćenju sredstva Budžetskog fonda, odnosno Budžetskog pokrajinskog fonda.

Udruženje iz stava 1. ovog člana dužno je da sprovodi mere gazdovanja šumama utvrđene programom.

Registrar sopstvenika šuma

Član 74

Sopstvenici šuma, odnosno udruženja sopstvenika šuma upisuju se u Registrar sopstvenika šuma.

Registrar sopstvenika šuma vodi Ministarstvo.

U Registru sopstvenika šuma vode se naročito podaci o sopstveniku, površini šuma, stanju šuma.

Ministar bliže propisuje uslove za upis u Registrar sopstvenika šuma i brisanje iz Registra sopstvenika šuma, kao i sadržinu i način vođenja tog registra.

4. Savet za šume

Član 75

Radi razmatranja stručnih pitanja, davanja stručnih mišljenja i učešća u realizaciji projektnih zadataka u oblasti unapređivanja šuma i šumarstva, ministar, u skladu s propisima kojima se uređuje državna uprava, rešenjem osniva posebnu radnu grupu - Savet za šume (u daljem tekstu: Savet).

Poslovi Saveta su:

- 1) učestvovanje u izradi, analizi i praćenju sprovođenja nacionalne šumarske i lovne politike, propisa, strategija i programa;

- 2) razmatranje analiza, ocena i informacija o problemima šuma i šumarstva i davanje predloga na planove gazdovanja šumama, ruralnog razvoja i zaštite prirode;
- 3) razmatranje programa istraživanja, planova razvoja i transfera znanja u šumarstvu i lovstvu, ruralnom razvoju i zaštititi prirode i davanje mišljenja na predložene projekte;
- 4) saradnja sa ostalim sektorima značajnim za šumu i šumarstvo.

Savet čini najmanje pet članova koje imenuje ministar.

Savet čine predstavnici Ministarstva, nadležnog organa autonomne pokrajine, istaknuti stručni i naučni radnici iz institucija i organizacija iz oblasti šumarstva i srodnih oblasti, kao i predstavnici sopstvenika šuma.

Sredstva za obavljanje poslova Saveta obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

VII FINANSIRANJE

Sredstva za finansiranje delatnosti od opšteg interesa

Član 76

Delatnosti od opšteg interesa iz člana 4. ovog zakona finansiraju se iz:

- 1) sredstava za obnovu - reprodukciju šuma;
- 2) budžeta Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine;
- 3) Budžetskog fonda, odnosno Budžetskog pokrajinskog fonda.

Delatnosti od opšteg interesa iz člana 4. ovog zakona mogu se finansirati i iz budžeta jedinice lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom.

1. Sredstva za obnovu - reprodukciju šuma

Obveznik izdvajanja sredstava

Član 77

Sredstva za obnovu - reprodukciju šuma su:

- 1) sredstva za reprodukciju šuma;
- 2) sredstva za amortizaciju intenzivnih šumske zasade.

Sredstva za reprodukciju šuma koje se prirodno obnavljaju, odnosno sredstva amortizacije intenzivnih šumske zasade izdvaja korisnik, odnosno sopstvenik šuma koji gazduje šumama u skladu sa osnovom.

Sredstva za reprodukciju iz stava 1. tačka 1) ovog člana koriste se prioritetsko za održavanje šuma i izradu planova gazdovanja šumama, a neutrošena sredstva u tekućoj godini moraju se iskoristiti kao učešće u finansiranju mera utvrđenih programima razvoja iz člana 19. ovog zakona, odnosno godišnjim programom korišćenja sredstava u narednoj godini.

Način obračuna sredstava

Član 78

Osnovicu za obračun sredstava iz člana 77. ovog zakona čini tržišna vrednost izrađenih drvnih sortimenata na mestu seče.

Na osnovicu iz stava 1. ovog člana primenjuje se stopa od najmanje 15 %.

Evidencija sredstava

Član 79

Korisnik šuma dužan je da obračuna i evidentira sredstva iz člana 77. ovog zakona, kao i da evidentira njihovo korišćenje.

2. Sredstva iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave

Član 80

U budžetu Republike Srbije, odnosno budžetu autonomne pokrajine, obezbeđuju se sredstva za realizaciju mera iz programa razvoja iz člana 19. ovog zakona, i to za:

- 1) podizanje stepena šumovitosti pošumljavanjem;
- 2) unapređivanje stanja šumskih zasada;
- 3) prevođenje izdanačkih šuma u viši uzgojni oblik;
- 4) proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala;
- 5) zaštitu šuma;
- 6) negu i obnavljanje prirodnih sastojina;
- 7) izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumskih kamionskih puteva;
- 8) korišćenje ostalih potencijala šuma;
- 9) sanaciju površina oštećenih dejstvom prirodne nepogode;
- 10) izradu i realizaciju razvojnih planova u šumarstvu.

Sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se u skladu sa godišnjim programom raspodele sredstava koji donosi Vlada, odnosno izvršni organ autonomne pokrajine.

Sredstva iz stava 1. ovog člana dodeljuju se na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Iz budžeta jedinice lokalne samouprave mogu se finansirati aktivnosti na unapređenju opštakorisnih funkcija šuma od značaja za lokalnu samoupravu (komunalne, sportsko-rekreativne i druge aktivnosti i objekti), u skladu sa programom koji donosi nadležni organ lokalne samouprave.

3. Budžetski fond i Budžetski pokrajinski fond

Budžetski fond

Član 81

Radi ostvarivanja opštег interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gazdovanja šumama utvrđenih Programom razvoja šumarstva na teritoriji Republike Srbije i planovima gazdovanja šumama ustanovljava se Budžetski fond, koji se vodi odvojeno u okviru glavne knjige trezora na povezanim evidencionim računima.

Budžetski fond osniva se na neodređeno vreme.

Budžetskim fondom upravlja Ministarstvo.

Po ukidanju Budžetskog fonda prava i obaveze preuzima Ministarstvo.

Izvori sredstava Budžetskog fonda

Član 82

Sredstva Budžetskog fonda obezbeđuju se iz:

- 1) dela naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta;
- 2) (brisana)
- 3) budžeta Republike Srbije;
- 4) fondova namenjenih ruralnom razvoju, zaštiti životne sredine, zaštiti voda, regionalnom razvoju i drugih fondova;
- 5) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Izvori finansiranja Budžetskog fonda su i drugi prihodi, i to:

Tač. 1) i 2) (*brisane*)

- 3) sredstva ostvarena promenom namene šuma;
- 4) sredstva ostvarena otuđenjem šuma i šumskog zemljišta u državnoj svojini;
- 5) sredstva ostvarena od donacija.

Sredstva ostvarena od naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta u visini od 70% prihod su budžeta Republike Srbije, a u visini od 30% prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave.

Naknade iz st. 1. i 2. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije i koriste se namenski preko Budžetskog fonda.

Budžetski pokrajinski fond

Član 83

Radi ostvarivanja opštег interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gazdovanja šumama utvrđenih Programom razvoja šumarstva na teritoriji autonomne pokrajine i planovima gazdovanja šumama ustanovljava se Budžetski pokrajinski fond koji se vodi u okviru glavne knjige trezora na povezanim evidencionim računima.

Budžetski pokrajinski fond osniva se na neodređeno vreme.

Budžetskim pokrajinskim fondom upravlja nadležni organ autonomne pokrajine.

Po ukidanju Budžetskog pokrajinskog fonda prava i obaveze preuzima nadležni organ autonomne pokrajine.

Izvori sredstava Budžetskog pokrajinskog fonda

Član 84

Sredstva Budžetskog pokrajinskog fonda obezbeđuju se iz:

- 1) dela naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta koja se ostvaruje na teritoriji autonomne pokrajine;
- 2) (*brisana*)
- 3) budžeta autonomne pokrajine;
- 4) fondova namenjenih ruralnom razvoju, zaštiti životne sredine, zaštiti voda, regionalnom razvoju i drugih fondova za autonomnu pokrajinu;
- 5) drugih izvora u skladu sa zakonom;

Naknade iz stava 1. ovog člana, kao i naknade iz člana 82. stav 2. ovog zakona koje se ostvaruju na teritoriji autonomne pokrajine prihod su budžeta autonomne pokrajine i koriste se namenski preko Budžetskog pokrajinskog fonda.

Sredstva ostvarena od naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta koja se ostvaruje na teritoriji autonomne pokrajine u visini od 70% prihod su budžeta autonomne pokrajine, a u visini od 30% prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave, koja se nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Član 85*

(*Prestalo da važi*)

Član 86

(*Brisano*)

Član 87*

(*Prestalo da važi*)

Korišćenje sredstava Budžetskog fonda, Budžetskog pokrajinskog fonda i budžeta jedinice lokalne samouprave

Član 88

Sredstva Budžetskog fonda, odnosno Budžetskog pokrajinskog fonda koriste se za sprovođenje mera utvrđenih programom razvoja iz člana 19. ovog zakona, kao i godišnjim programom korišćenja sredstava.

Sredstva budžeta jedinice lokalne samouprave iz člana 82. stav 3. i člana 84. stav 3. ovog zakona, koriste se za namene utvrđene u članu 80. stav 1. ovog zakona.

Izveštaj o trošenju sredstava iz stava 2. ovog člana jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine sredstva iz stava 1. ovog člana dodeljuje na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Godišnji program korišćenja sredstava za namene iz stava 1. ovog člana donosi Vlada, odnosno izvršni organ autonomne pokrajine.

Ministar bliže propisuje uslove, kao i način dodele i korišćenja sredstava iz godišnjeg programa iz stava 1. ovog člana.

Nedostatak sredstava

Član 89

Ako sredstva Budžetskog fonda, odnosno Budžetskog pokrajinskog fonda u tekućoj godini ne budu dovoljna za izvršavanje nastalih obaveza zbog iznenadne ugroženosti šuma ili bitno izmenjenih okolnosti u izradi i sprovođenju planova gazdovanja šumama koje nije bilo moguće predvideti, nedostajuća sredstva će se obezbediti iz budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta autonomne pokrajine i sredstava korisnika šuma.

Neutrošena sredstva Budžetskog fonda, odnosno Budžetskog pokrajinskog fonda u toku tekuće godine prenose se za iste namene u narednoj godini.

VIII VREDNOST ŠUMA

Član 90

U osnovama i programima utvrđuje se vrednost šuma na način utvrđen ovim zakonom.

Vrednost šume, u smislu ovog zakona, čini vrednost drveta, zemljišta, ostalih proizvoda i opštekorisnih funkcija šuma.

Vrednost šume utvrđena u osnovama primenjuje se u sledećim slučajevima: pravnog prometa; šumske štete; sudskih i upravnih postupaka i sporova, osim protiv konačnog poreskog upravnog akta; ocene i procene potencijala šuma za društveni razvoj; ocene uspešnosti gazdovanja šumama (pri sertifikaciji šuma); praćenja i analiziranja stanja šuma; u drugim slučajevima.

Vrednost šume utvrđuje se u godini usvajanja planova gazdovanja šumama, a u toku važenja osnova i programa vrednost dela šume se, po potrebi, utvrđuje na način utvrđen ovim zakonom.

Ministar bliže propisuje način utvrđivanja vrednosti šuma.

IX KOMORA INŽENJERA ŠUMARSTVA

Komora inženjera šumarstva Srbije

Član 91

Radi unapređenja uslova za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu, zaštite opšteg i pojedinačnog interesa u obavljanju poslova i organizovanju u pružanju usluga u šumarstvu, kao i radi ostvarivanja drugih ciljeva osniva se Komora inženjera šumarstva Srbije (u daljem tekstu: Komora).

Članovi Komore su inženjeri šumarske struke.

Komora je pravno lice sa sedištem u Beogradu.

Poslovi Komore

Član 92

Komora obavlja sledeće poslove:

- 1) utvrđuje prava i dužnosti i etičke norme ponašanja članova u obavljanju poslova iz člana 91. ovog zakona;
- 2) utvrđuje ispunjenost uslova za izdavanje licence;
- 3) proverava usklađenost izdatih licenc s propisima drugih zemalja;
- 4) vodi evidenciju lica kojima su izdate licence;
- 5) organizuje sudove časti za utvrđivanje povreda profesionalnih standarda i normativa (profesionalne odgovornosti), kao i za izricanje mera za te povrede;
- 6) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Organizacija i način obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje statutom i opštim aktima Komore.

Na statut i opšte akte Komore saglasnost daje Ministarstvo.

Organi Komore

Član 93

Organi Komore su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i predsednik.

Broj, sastav, delokrug i način izbora organa iz stava 1. ovog člana utvrđuje se statutom Komore.

Sredstva za rad Komore

Član 94

Sredstva za rad Komore su: članarine, taksa za izdavanje licence, donacije, sponsorstva, pokloni i drugi izvori u skladu sa zakonom.

Sredstva za osnivanje i početak rada komore obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Komora utvrđuje visinu članarine i takse za izdavanje licence iz stava 1. ovog člana uz prethodnu saglasnost ministra.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši Ministarstvo.

Licenca

Član 95

Licencu za obavljanje stručnih poslova u gazdovanju šumama (u daljem tekstu: licenca) može da dobije lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno koje je steklo obrazovanje na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine iz oblasti šumarstva, šumarskog smera i koje ima položeni državni stručni ispit, kao i stručni ispit za sticanje licence za obavljanje određenih poslova.

Ministar bliže propisuje program i način polaganja stručnog ispita za sticanje licence, obrazac zapisnika o polaganju stručnog ispita i obrazac uverenja o položenom stručnom ispit.

Postupak izdavanja i oduzimanja licence

Član 96

Postupak izdavanja i oduzimanja licence sprovodi Komora.

Troškove izdavanja snosi lice koje podnese zahtev za izdavanje licence.

Komora pokreće postupak za oduzimanje licence po službenoj dužnosti, na predlog lica ovlašćenog za proveru stručnog rada imalaca licenci, kao i drugih lica koja pruže dokaze da je imalac licence izvršio teže povrede struke, utvrđene statutom Komore.

Licu koje izgubi uverenje o licenci Komora će na njegov zahtev i o njegovom trošku izdati duplikat uverenja.

Komora vodi imenik izdatih i oduzetih licenci.

Komora je dužna da na veb-sajtu Komore objavljuje spisak lica koja imaju važeće licence s podacima potrebnim za uspostavljanje kontakta s tim licima.

X OBAVLJANJE POSLOVA U ŠUMARSTVU

Član 97

Izvođenjem radova na zaštiti, gajenju i korišćenju šuma može da se bavi pravno lice, odnosno preduzetnik koji je registrovan za obavljanje tih delatnosti u Registru privrednih subjekata i koji ispunjava uslove u pogledu opreme i stručnog kadra.

Ministar bliže propisuje uslove u pogledu opreme i stručnog kadra iz stava 1. ovog člana.

XI IMOVINSKO-PRAVNI POSLOVI

1. Promet i zakup šuma i šumskog zemljišta

Otuđivanje i zamena šuma u državnoj svojini

Član 98

Šume i šumsko zemljište u državnoj svojini ne mogu da se otuđuju, osim u slučaju komasacije, kao i u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Korisnik šume može, uz saglasnost Vlade, deo šume ili šumskog zemljišta u državnoj svojini, u kojoj ne može da se organizuje racionalno gazdovanje, da proda po tržišnim uslovima ili zameni za šumu ili šumsko zemljište sopstvenika šume ako su te šume izolovane, odnosno ako su enklave ili poluenklave u kompleksu šuma u državnoj svojini.

Sredstva ostvarena po osnovu stava 2. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta autonomne pokrajine i koriste se namenski preko budžetskih fondova iz čl. 81. i 83. ovog zakona, i to prvenstveno za pribavljanje šuma ili šumskog zemljišta radi povećanja i ukrupnjavanja poseda u državnoj svojini.

Zakup šumskog zemljišta u državnoj svojini

Član 99

Šume u državnoj svojini ne mogu se davati u zakup.

Šumsko zemljište u državnoj svojini može da se da u zakup do njegovog privođenja nameni utvrđenoj planovima gazdovanja šumama.

Šumskom zemljištu iz stava 2. ovog člana koje se daje u zakup ne može se menjati namena za vreme trajanja zakupa.

Član 99a

Vlada na predlog Ministarstva dodeljuje pravo korišćenja šuma u državnoj svojini.

Vlada na predlog Ministarstva oduzima pravo korišćenja šuma u državnoj svojini korisniku koji ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Do okončanja postupka iz stava 1. ovog člana, čuvanje i zaštitu šuma vrši pravno lice iz člana 70. ovog zakona, koga odredi Ministarstvo.

Pravo preče kupovine

Član 100

Sopstvenik šume koji namerava da proda šumu dužan je da tu šumu prvo ponudi na prodaju korisniku šume ako se ona graniči sa šumom u državnoj svojini.

Sopstvenik šume dužan je da u ponudi navede uslove i cenu prodaje.

Korisnik šume dužan je da se o ponudi izjasni u roku od 30 dana.

Ako ponuda ne bude prihvaćena u propisanom roku, sopstvenik šume može šumu prodati uz iste ili za njega povoljnije uslove od onih iz ponude.

Ugovor zaključen protivno odredbama st. 1. do 4. ovog člana je ništavan.

2. Komasacija šuma i šumskog zemljišta

Član 101

Komasacija šuma i šumskog zemljišta može se vršiti u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje komasacija poljoprivrednog zemljišta.

Šume i šumsko zemljište uređeno komasacijom ne može da se usitni na parcele čija je površina manja od 0,5 ha.

Organ koji vodi postupak komasacije dužan je da pre donošenja odluke o komasaciji pribavi saglasnost Ministarstva, a na teritoriji autonomne pokrajine saglasnost nadležnog organa autonomne pokrajine.

3. Ograničavanje šuma, uknjiženje svojine i evidencija

Uknjiženje svojine i evidencija

Član 102

Sopstvenik šuma je dužan da kod nadležnih organa pokrene propisane postupke radi: razrešavanja spornih imovinsko-pravnih pitanja; sticanja i pribavljanja propisane dokumentacije o pravu svojine; uknjiženja tih prava u javne knjige kod organa nadležnog za vođenje nepokretnosti; deobe suvlasničke šume i uspostavljanja i utvrđivanja granica svojih šuma.

Šume sopstvenika za koje je donet program ne mogu da se usitnjavaju na parcele manje od 0,5 ha.

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma na području na kome se snima stanje šuma radi izrade planova gazdovanja šumama, odnosno projekata komasacije ili arondacije zemljišta i šuma mora da dozvoli slobodan pristup licima koja obavljaju te poslove.

Korisnik šuma dužan je da uspostavi i vodi evidenciju propisane dokumentacije o sticanju prava svojine.

Ograničavanje šuma

Član 103

Sopstvenik, odnosno korisnik šuma dužan je da u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje državni premer i katastar izvrši ograničavanje svojih šuma, u obimu i u roku utvrđenom u planovima gazdovanja šumama.

Korisnik šuma dužan je da izvršava obavezu iz stava 1. ovog člana u skladu s godišnjim programom ograničavanja šuma, koji donosi do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu.

Na program iz stava 2. ovog člana saglasnost daje Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, u roku od 30 dana od dana dostavljanja programa.

Sredstva za ograničavanje šuma u državnoj svojini obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije, a za teritoriju autonomne pokrajine iz budžeta autonomne pokrajine.

Ministar bliže uređuje način izrade programa iz stava 2. ovog člana.

XII NADZOR

Nadzor nad primenom zakona

Član 104

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo preko šumarskog inspektora u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomnoj pokrajini poverava se, kao povereni posao državne uprave, vršenje inspeksijskog nadzora nad primenom odredaba ovog zakona za šumska područja na teritoriji autonomne pokrajine.

Ustrovi koje mora da ispunjava šumarski inspektor

Član 105

Poslove šumarskog inspektora može da vrši lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti biotehničke nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama (dipl. inženjer šumarstva, master inženjer šumarstva, specijalista inženjer šumarstva, specijalista strukovni inženjer šumarstva), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Službena legitimacija i službeno odelo

Član 106

U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora šumarski inspektor mora da ima službenu legitimaciju.

Šumarski inspektor obavlja poslove inspekcijskog nadzora u propisanom službenom odelu.

Ministar bliže propisuje obrazac i sadržinu legitimacije, izgled službenog odela kao i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama.

Obaveza lica nad kojima se vrši inspekcijski nadzor

Član 107

Fizičko, odnosno pravno lice dužno je da šumarskom inspektoru omogući vršenje inspekcijskog nadzora, da mu bez odlaganja stavi na uvid i raspolaganje sve dokaze i da da izjavu o činjenicama koje su značajne za utvrđivanje nepravilnosti u primeni propisa.

Prava i dužnosti šumarskog inspektora

Član 108

U vršenju poslova šumarske inspekcije šumarski inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje i proverava:

- 1) da li se promena namene šuma vrši u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 2) da li se šumom za koju je izvršena promena namene gazduje do njenog privođenja planiranoj nameni u skladu sa ovim zakonom (član 10. stav 5);
- 3) izradu i sprovođenje planova gazdovanja šumama;
- 4) sprovođenje godišnjeg plana gazdovanja šumama, izvođačkog projekta gazdovanja šumama i sanacionog plana;
- 5) da li se u planovima gazdovanja šumama vodi evidencija izvršenih radova u šumi i šumska hronika u skladu sa čl. 34. i 35. ovog zakona;
- 6) sprovođenje mera zaštite šuma u skladu sa odredbama čl. 39-44. ovog zakona;
- 7) sprovođenje mera zaštite šuma od požara u skladu sa odredbama člana 46. stav 10. ovog zakona;
- 8) da li se odabiranje, obeležavanje, evidentiranje stabala za seču, odnosno doznaka stabala sprovodi u skladu sa odredbama čl. 57. i 58. ovog zakona;
- 9) da li se seča šuma vrši u skladu sa odredbama člana 59. ovog zakona;
- 10) da li se promet, žigosanje posečenog drveta i izdavanje propratnice, odnosno otpremnice vrši u skladu sa odredbama člana 60. ovog zakona;
- 11) da li se prerada, skladištenje i evidencija drveta u prometu vrši u skladu sa ovim zakonom;
- 12) da li se promet četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike vrši u skladu sa odredbama člana 60. ovog zakona;
- 13) održavanje i uspostavljanje šumskog reda;
- 14) da li se šumske saobraćajnice izgrađuju u skladu sa odredbama člana 64. ovog zakona;

- 15) da li se radovi u šumama sopstvenika - fizičkih lica sprovode u skladu sa odredbama člana 71. ovog zakona;
- 16) obračun i plaćanje naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta;
- 17) da li se sredstva ostvarena od naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta koriste u skladu sa ovim zakonom;
- 18) sproveđenje mera koje se finansiraju sredstvima Budžetskog fonda, odnosno Budžetskog pokrajinskog fonda;
- 19) da li su ispunjeni uslovi za obavljanje poslova u šumarstvu u skladu sa odredbom člana 97. ovog zakona;
- 20) da li se šumsko zemljište daje u zakup i koristi u skladu sa odredbama člana 99. ovog zakona;
- 21) poslovne knjige i ostalu dokumentaciju, radi kontrole primene ovog zakona;
- 22) da li se sprovode i druge odredbe propisane ovim zakonom.

Mere koje nalaže šumarski inspektor

Član 109

U vršenju poslova iz člana 108. ovog zakona šumarski inspektor je ovlašćen i dužan da:

- 1) privremeno obustavi korišćenje šuma koje se ne vrši pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;
- 2) privremeno oduzme šumske proizvode i predmete kojima je izvršen privredni prestup, odnosno prekršaj i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem tih radnji;
- 3) *(brisana)*
- 4) naloži izvršavanje radova određenih planovima gazdovanja šumama, čije bi neizvršenje u predviđenom roku prouzrokovalo štetne posledice;
- 5) u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mere za sprečavanje štete;
- 6) *(brisana)*
- 7) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i prijavu za privredni prestup zbog kršenja odredbi ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega;
- 8) preduzme i druge mere u skladu sa ovim zakonom.

Mere iz stava 1. tač. 1), 2), 4) i 5) ovog člana šumarski inspektor nalaže rešenjem.

Nadležnost za rešavanje po žalbi

Član 110

Na rešenje šumarskog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana donošenja rešenja.

O žalbi ministar odlučuje rešenjem u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega može se pokrenuti upravni spor.

XIII KAZNENE ODREDBE

Privredni prestup

Član 111*

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) vrši ili dozvoli pustošenje i krčenje šuma (član 9. stav 1. tačka 1);
- 2) vrši ili dozvoli čistu seču šuma koja nije planirana kao redovan vid obnavljanja šuma (član 9. stav 1. tačka 2);
- 3) vrši seču koja nije u skladu s planovima gazdovanja šumama (član 9. stav 1. tačka 3);
- 4) vrši ili dozvoli seču stabala zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta drveća (član 9. stav 1. tačka 4);

- 5) vrši ili dozvoli podbeljivanje stabala (član 9. stav 1. tačka 5);
- 6) vrši ili dozvoli seču semenskih sastojina i semenskih stabala koja nije predviđena planovima gazdovanja šumama (član 9. stav 1. tačka 8);
- 7) vrši promenu namene šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbi člana 10. stav 1. ovog zakona;
- 8)* (*prestala da važi*)
- 9) vrši seču stabala, uništavanje podmlatka i sakupljanje semena stroga zaštićenih i zaštićenih vrsta šumskog drveća, utvrđenih posebnim propisom (član 13. stav 1);
- 10) ne izvrši sanaciju u skladu sa članom 16. stav 1. ovog zakona;
- 11) ne vrši sanaciju oštećenih šuma u skladu sa sanacionim planom (član 16. stav 3);
- 12) ne doneše sanacioni plan u skladu sa odredbama člana 16. stav 6. ovog zakona;
- 13) ne izvrši rekultivaciju zemljišta na kojem se nalazi odlagalište jalovine, pepela, šljake i drugih opasnih i štetnih materija pod uslovima i na način propisan odredbom člana 16. stav 8. ovog zakona;
- 14) ne doneše osnovu, odnosno program u skladu sa članom 25. ovog zakona;
- 15) ne izvrši izmene i dopune osnove, odnosno programa (član 25. stav 5);
- 16) ne doneše osnovu u skladu sa članom 27. stav 2. ovog zakona;
- 17) vrši seču šuma posle isticanja roka važenja osnove, odnosno programa (član 27. stav 3);
- 18) ne sprovodi mere zaštite šuma u skladu sa odredbama člana 27. stav 4. ovog zakona;
- 19) ne sprovodi planove gazdovanja šumama u skladu sa odredbom člana 29. ovog zakona;
- 20) ne doneše godišnji plan u skladu sa odredbama člana 30. ovog zakona;
- 21) ne doneše izvođački projekat u skladu sa odredbama člana 31. ovog zakona;
- 22) ne vrši poslove čuvanja šuma u skladu sa članom 39. stav 1. ovog zakona;
- 23) ne organizuje službu čuvanja šuma u skladu sa članom 39. stav 2. ovog zakona;
- 24) ne prati uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i ne preduzima blagovremeno mere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta (član 42. stav 1);
- 25) ne izgradi i održava protivpožarnu infrastrukturu u skladu sa odredbama člana 46. stav 10. ovog zakona;
- 26) vrši ili dozvoli seču šume suprotno odredbi člana 57. ovog zakona;
- 27) vrši seču šume suprotno odredbi člana 59. ovog zakona;
- 28) vrši ili dozvoli izgradnju objekata u šumama suprotno članu 63. ovog zakona;
- 29) planiranje, gradnju, održavanje i korišćenje tehničke infrastrukture vrši suprotno članu 64. ovog zakona;
- 30) ne izdvaja sredstva za reprodukciju šuma, odnosno sredstva za amortizaciju intenzivnih šumskih zasada u skladu sa osnovom (član 77. stav 2. i član 78);
- 31) koristi sredstva za obnovu - reprodukciju šuma suprotно odredbi člana 77. stav 3. ovog zakona;
- 32) ne vrši obračun i evidenciju sredstava iz člana 77. ovog zakona, odnosno ne vodi evidenciju korišćenja tih sredstava (član 79);
- 33)* (*prestala da važi*)
- 34) koristi sredstva budžetskog fonda, odnosno budžetskog pokrajinskog fonda suprotno članu 88. ovog zakona;
- 35) vrši otudivanje šume i šumskog zemljišta u državnoj svojini suprotno odredbi člana 98. stav 1. ovog zakona;
- 36) vrši zamenu šume ili šumskog zemljišta u državnoj svojini suprotno odredbi člana 98. stav 2. ovog zakona;
- 37) daje u zakup šumu i šumsko zemljište suprotno odredbama člana 99. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Prekršaj pravnog lica

Član 112

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) vrši ili dozvoli pašu, brst stoke, kao i žirenje u šumi (član 9. stav 1. tačka 6);
- 2) vrši ili dozvoli sakupljanje ostalih šumskih proizvoda (gljive, plodovi, lekovito bilje, puževi i drugo) iz člana 9. stav 1. tačka 7) ovog zakona;
- 3) koristi kamen, šljunak, pesak, humus, zemlju i treset, osim za izgradnju infrastrukturnih objekata za gazdovanje šumama (član 9. stav 1. tačka 9);
- 4) vrši ili dozvoli samovoljno zauzimanje šuma, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova, kao i izgradnju objekata koji nisu u funkciji gazdovanja šumama (član 9. stav 1. tačka 10);
- 5) vrši ili dozvoli odlaganje smeća i štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način (član 9. stav 1. tačka 11);
- 6) preduzima druge radnje kojima se slabi prinosna snaga šume ili ugrožavaju funkcije šume (član 9. stav 1. tačka 12);
- 7) ne donese projekat za podizanje zasada kratkog proizvodnog ciklusa (član 33);
- 8) ne vrši evidentiranje radova, odnosno ne vodi knjigu šumske hronike, u skladu sa odredbama čl. 34. i 35. ovog zakona;
- 9) ne sprovodi mere zaštite šuma u skladu sa odredbama člana 44. st. 3. i 4. ovog zakona;
- 10) ne doneše plan zaštite šuma od požara u skladu sa članom 46. st. 2. i 3. ovog zakona;
- 11) ne prikuplja podatke o šumskim požarima, ne vodi evidenciju i ne dostavlja ih nadležnom ministarstvu (član 46. stav 6);
- 12) ne dostavi izveštaj o nastaloj šteti u skladu sa članom 46. stav 8. ovog zakona;
- 13) pali otvorenu vatru u šumi i na zemljištu u neposrednoj blizini šume, na udaljenosti manjoj od 200 m od ruba šume (član 47. stav 1);
- 14) u šumi, na šumskom zemljištu i na udaljenosti manjoj od 200 m od šume vrši odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog otpada, kao i izgradnju objekata za njihovo skladištenje, preradu ili uništavanje (član 49. stav 1);
- 15) ne spreči odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog opasnog otpada u šumi i neposrednoj blizini šume i ne obavesti o tome Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine (član 49. stav 2);
- 16) ne spreči u šumi, na šumskom zemljištu i na udaljenosti manjoj od 200 m od šume odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog opasnog otpada, kao i izgradnju objekata za njihovo skladištenje, preradu ili uništavanje i ako ne preduzme sve mere sanacije oštećene šume (član 49. stav 3);
- 17) vrši odvodnjavanje i izvođenje drugih radova kojima se vodni režim u šumi menja tako da se ugrožava opstanak i vitalnost šume (član 50. stav 1);
- 18) pri izradi i sprovođenju projekata uređivanja izvorišta voda u šumskim ekosistemima postupa suprotno odredbi člana 50. stav 2. ovog zakona;
- 19) za radove iz člana 50. st. 1. i 2. ovog zakona nije pribavio saglasnost Ministarstva, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležnog organa autonomne pokrajine (član 50. stav 3);
- 20) postupi suprotno zabranama iz člana 51. stav 1. ovog zakona;
- 21) ne obeleži deo šume sa ograničenim pristupom vidljivim znakovima upozorenja (član 51. stav 4);
- 22) vrši pašu, brst ili žirenje u šumi suprotno odredbama člana 52. ovog zakona;
- 23) ne održava brojnost i vrste divljači na takvom nivou da se ne narušava biološka ravnoteža šumskog ekosistema i ako ne sprečava sprovođenje ciljeva gazdovanja šumom (član 53. stav 1);
- 24) donosi planske dokumente u lovstvu koji nisu u skladu sa planom razvoja, osnovama i programima (član 53. stav 2);

- 25) vrši intenzivno gajenje krupne divljači u ograđenim površinama u šumama u kojima je u toku proces obnavljanja (podmlađivanja) (član 53. stav 3);
- 26) vrši gazdovanje semenskim objektima suprotno odredbi člana 54. ovog zakona;
- 27) vrši radove u semenskim objektima suprotno odredbi člana 55. ovog zakona;
- 28) ne obezbeđuje šumski reproduktivni materijal autohtonih vrsta drveća u skladu sa bilansom (član 56. stav 1);
- 29) vrši doznaku suprotno odredbama člana 58. ovog zakona;
- 30) vrši ili dozvoli promet, kupovinu, prodaju, poklanjanje, skladištenje i prevoz saobraćajnim sredstvima drveta posećenog u šumi i drveta iz člana 5. stav 3. ovog zakona koje nije žigosano vidljivim šumskim žigom i za koje nije izdata otpremnica, odnosno propratnica koja prati drvo u prometu (član 60. stav 1);
- 31) žigosanje posećenog drveta ne vrši stručno lice iz člana 60. stav 5. ovog zakona;
- 32) vrši preradu i skladištenje drveta ako drvo nije žigosano i ako za isto nije izdata otpremnica, odnosno propratnica na način propisan ovim zakonom (član 60. stav 7);
- 33) ne vrši evidenciju drveta u prometu na propisan način (član 60. stav 9);
- 34) vrši seču četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike suprotно odredbama člana 60. st. 10. i 11. ovog zakona;
- 35) vrši ili dozvoli promet četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike suprotno odredbama člana 60. st. 4-13. ovog zakona;
- 36) ne uspostavi i ne održava šumski red (član 61. st. 1. i 2);
- 37) vrši sakupljanje ostalih šumskih proizvoda suprotno odredbi člana 62. ovog zakona;
- 38) koristi i održava šumske puteve suprotno odredbama člana 66. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 39) koristi šumske puteve za sportska takmičenja suprotno odredbi člana 66. stav 4. ovog zakona;
- 40) ne vodi katastar šumskih puteva koji se koriste za potrebe gazdovanja šumama (član 66. stav 5);
- 41) ne vodi i ne održava evidenciju šuma i šumskog zemljišta u skladu sa članom 67. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 42) ne sprovodi poslove predviđene u članu 71. ovog zakona;
- 43) ne sproveđe mere gazdovanje šumama utvrđene programom (član 73. stav 3);
- 44) vrši ili dozvoli izvođenje radova na zaštiti, gajenju i korišćenju šuma, a ne ispunjava uslove iz člana 97. stav 1. ovog zakona;
- 45) proda šumu koju nije prethodno ponudio na prodaju korisniku šume, ako se ona graniči sa šumom u državnoj svojini (član 100. st. 1. i 2);
- 46) ne dozvoli sloboden pristup licima koja snimaju stanje šuma radi izrade planova gazdovanja šumama, odnosno projekata komasacije ili arondacije zemljišta i šuma (član 102. stav 3);
- 47) ne uspostavi i ne vodi evidenciju propisane dokumentacije o sticanju prava svojine (član 102. stav 4);
- 48) ne doneće program ograničavanja i ne izvrši ograničavanje svojih šuma u skladu sa tim programom (član 103. st. 1. i 2);
- 49) ne pribavi saglasnost Ministarstva, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležnog organa autonomne pokrajine na godišnji program ograničavanja šuma (član 103. stav 3);
- 50) ne postupi po rešenju šumarskog inspektora u skladu sa ovim zakonom;
- 51) onemogući šumarskom inspektoru vršenje radnji iz člana 107. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 2), 3), 30), 31), 32), 33), 34), 35) i 37) ovog člana pored novčane kazne izriče se i zaštitna mera oduzimanja proizvoda koji su pribavljeni izvršenjem prekršaja.

Oduzeti proizvodi iz stava 3. ovog člana daju se na raspolaganje pravnom licu iz člana 70. stav 1. radi prodaje javnom licitacijom u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Sredstva ostvarena od prodaje proizvoda iz stava 4. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije, umanjena za troškove manipulacije i skladištenja.

Prekršaj preduzetnika

Član 112a

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

- 1) vrši seču stabala suprotno odredbi člana 57. ovog zakona;
- 2) vrši ili dozvoli promet, kupovinu, prodaju, poklanjanje, skladištenje i prevoz saobraćajnim sredstvima drveta posećenog u šumi i drveta iz člana 5. stav 3. ovog zakona, koje nije žigosano jasno vidljivim šumskim žigom i za koje nije izdata otpremnica, odnosno propratnica koja prati drvo u prometu (član 60. stav 1);
- 3) vrši preradu i skladištenje drveta ako drvo nije žigosano na način propisan ovim zakonom (član 60. stav 7);
- 4) ne vrši evidenciju drveta u prometu na propisan način (član 60. stav 9);
- 5) ne uspostavi i ne održava šumski red (član 61. st. 1. i 2);
- 6) vrši sakupljanje ostalih šumskih proizvoda suprotno odredbi člana 62. ovog zakona;
- 7) vrši izgradnju objekata suprotno odredbama člana 63. stav 2. ovog zakona;
- 8) vrši izvođenje radova na zaštiti, gajenju i korišćenju šuma, a ne ispunjava uslove iz člana 97. stav 1. ovog zakona;
- 9) vrši seču četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike suprotno odredbama člana 60. st. 10. i 11. ovog zakona;
- 10) vrši promet četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike suprotno odredbama člana 60. stav 13. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 6), 9) i 10) ovog člana, pored novčane kazne izriče se i zaštitna mera oduzimanja proizvoda koji su pribavljeni izvršenjem prekršaja.

Oduzeti proizvodi iz stava 2. ovog člana daju se na raspolaganje pravnom licu iz člana 70. stav 1. ovog zakona radi prodaje javnom licitacijom u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Sredstva ostvarena od prodaje proizvoda iz stava 3. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije, umanjena za troškove manipulacije i skladištenja.

Prekršaj fizičkog lica

Član 113

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako onemogući izvršenje radnji iz čl. 41. i 107. i dozvoli ili izvrši radnje iz člana 111. stav 1. tač. 2), 3), 4), 5), 6), 9), 10), 11), 22), 26), 27), 28) i 33) i člana 112. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 13), 14), 15), 16) 17) 18), 19), 20), 21), 22), 30), 32), 33), 34), 35), 36), 37), 38), 45), 46) i 50) ovog zakona.

Za prekršaj iz člana 111. stav 1. tač. 2), 3), 4), 5), 6), 9), 26) i 27) i člana 112. stav 1. tač. 2), 3), 30), 32) i 35) ovog zakona, pored novčane kazne, izriče se i zaštitna mera oduzimanja proizvoda koji su pribavljeni izvršenjem prekršaja.

Oduzeti proizvodi iz stava 2. ovog člana daju se na raspolaganje pravnom licu iz člana 70. stav 1. ovog zakona radi prodaje javnom licitacijom u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Sredstva ostvarena od prodaje proizvoda iz stava 3. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije, umanjena za troškove manipulacije i skladištenja.

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje poslovanja pravnih lica koja gazduju šumama u državnoj svojini

Član 114

Javno preduzeće za gazdovanje šumama "Srbijašume" i Javno preduzeće za gazdovanje šumama "Vojvodinašume" koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju poslove gazdovanja šumama dužna su da svoje poslovanje i opšta akta usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Druga pravna lica koja gazduju šumama u državnoj svojini, kao i sopstvenici šuma koji gazduju šumama u skladu sa osnovom, dužna su da svoje poslovanje i opšta akta usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnivanje Saveta za šume

Član 115

Ministar će osnovati Savet za šume u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje akata po osnovu ovlašćenja iz ovog zakona

Član 116

Programi razvoja iz člana 19. ovog zakona biće doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti koje Vlada, odnosno izvršni organ autonomne pokrajine donosi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, biće doneti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Dinamika donošenja osnova i programa

Član 117

Dinamiku donošenja osnova i programa u skladu sa odredbama ovog zakona utvrdiće ministar.

Osnove i programi koji su doneti u skladu sa odredbama Zakona o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 83/92, 53/93 - dr. zakon, 54/93, 60/93 - ispravka, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon, 54/96 i 101/05 - dr. zakon) primenjivaće se do donošenja osnova i programa u skladu sa dinamikom utvrđenom na način iz stava 1. ovog člana.

Privremeni program gazdovanja

Član 118

Do donošenja programa u skladu sa ovim zakonom šumama sopstvenika se gazduje na osnovu programa gazdovanja koje donosi korisnik šuma najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu i na koji saglasnost daje Ministarstvo, a za teritoriju autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Primena podzakonskih propisa

Član 119

Podzakonski propisi koje na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donosi ministar biće doneti u roku od dve godine dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjuju se propisi doneti na osnovu Zakona o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 83/92, 53/93 - dr. zakon, 54/93, 60/93 - ispravka, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon, 54/96 i 101/05 - dr. zakon) ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja zakona

Član 120

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 83/92, 53/93 - dr. zakon, 54/93, 60/93 - ispravka, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon, 54/96 i 101/05 - dr. zakon), osim odredaba čl. 9. do 20. tog zakona.

Stupanje na snagu zakona

Član 121

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se istekom šestog meseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Samostalni član Zakona o izmenama Zakona o šumama

("Sl. glasnik RS", br. 93/2012)

Član 6[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o šumama

("Sl. glasnik RS", br. 89/2015)

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57[s2]

Javno preduzeće za gazdovanje šumama "Srbijašume" dužno je da svoje poslovanje uskladi sa odredbama Zakona o javnim preduzećima ("Službeni glasnik RS", br. 119/12, 116/13 - autentično tumačenje i 44/14) u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom usklađivanja poslovanja Javnog preduzeća iz stava 1. ovog člana prestaju da važe odredbe čl. 9-20. Zakona o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 83/92, 53/93 - dr. zakon, 54/93, 60/93 - ispravka, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon, 54/96 i 101/05 - dr. zakon).

Član 58[s2]

Planovi razvoja šumskih oblasti doneće se u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja planova razvoja iz stava 1. ovog člana primenjuju se planovi razvoja doneti na osnovu Zakona o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10 i 93/12).

Planovi razvoja šumskih područja, čija je izrada započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona, doneće se u skladu sa odredbama Zakona o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10 i 93/12).

Član 59[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredbe člana 47. stav 2. ovog zakona koja se primenjuje od 1. januara 2016. godine.

POPIS ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA ŠUMSKIH PODRUČJA

1. Južnomoravsko šumsko područje

- 1) državne šume i šumska zemljišta (u daljem tekstu: državne šume) obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Bosilegrad, Dragovištica, Klisura, Božica, Vardenik, Borovik, Južna Morava, Kukavica I, Kukavica II, Kukavica III, Kopiljak - Kruškar, Granična šuma, Karpina, Petrova Gora, Soboršnica, Trgovište, Zarbinska reka, Rujan, Trnovačka reka, Dupilo, Kijevac i Preševo;
- 2) državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a koje nisu obuhvaćene gazdinskim jedinicama (u daljem tekstu: neuređene državne šume), a nalaze se na teritorijama grada Vranje i opština: Bosilegrad, Surdulica, Trgovište, Vladičin Han, Bujanovac i Preševo;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Vranje i opština: Vladičin Han, Surdulica, Bosilegrad, Trgovište, Bujanovac i Preševo;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Vranje i opština: Vladičin Han, Surdulica, Bosilegrad, Trgovište, Bujanovac i Preševo.

2. Jablaničko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Kukavica -Zelengrad, Kukavica - Nakrivanj, Kukavica - Slatina, Kačer - Zeleničje, Petrova gora - Sokolov vis, Velja Glava - Kopiljak, Zajčevac - Ajkobila - Šajić, Gornja Jablanica, Radevačka česma, Šilovačke šume, Sveti Jovan, Donja Vlasina, Bukova Glava - Čobanac, Barnos - Vidnjište, Gornja Vlasina i Pusta reka;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Leskovac i opština: Lebane, Medveđa, Bojnik, Vlasotince i Crna Trava;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Leskovac i opština: Lebane, Medveđa, Bojnik, Vlasotince i Crna Trava;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Leskovac i opština: Lebane, Medveđa, Bojnik, Vlasotince i Crna Trava.

3. Nišavsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Nišava, Stara Planina II - Topli dol, Stara Planina II - Arbinje, Stara planina I - Široke luke, Stara planina I - Prelesje, Vidlič, Zavoj, Belava, Vlaška planina, Greben, Tumba - Rakitska gora, Tegošnica, Rnjos i Suva planina;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Babušnica, Pirot i Dimitrovgrad;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Babušnica, Pirot i Dimitrovgrad;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Babušnica, Pirot i Dimitrovgrad.

4. Moravsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Veliki Jastrebac, Mali Jastrebac II, Suva planina - Trem, Šljivovački vis, Rinjska planina, Babička gora, Obla glava, Seličevica - Koritnik, Kamenički vis I, Kamenički vis II, Suva planina - Rakoš, Suva planina - Tri lokve, Bukovik - Aleksinački, Bukovik - Mratinja, Rtanj, Svrljiško-Gulijanske planine, Mali Jastrebac I, Lipovačko-Crnobarske šume, Ozren - Leskovik i Devica;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju grad Niš i opštine: Aleksinac, Bela Palanka, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Svrlijig i Sokobanja;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Niš i opština: Aleksinac, Bela Palanka, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Svrlijig i Sokobanja;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Niš i opština: Aleksinac, Bela Palanka, Gadžin Han, Doljevac, Svrlijig i Sokobanja.

5. Topličko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Splei Jelik, Lukovske šume, Babica, Šumata, Rankovica, Sagonjska crna čuka, Alilovica, Dugi deo - Banjska crna čuka, Rudare, Kravare, Dobri do, Ravna planina, Prološki, Sokolovica, Javorac, Veliki Jastrebac - Blački I, Veliki Jastrebac - Blački II, Veliki Jastrebac - Prokupački, Mali Jastrebac - Dobrič, Vidojevica, Pasjača i Radan - Arbanaška;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Kuršumlija, Blace, Prokuplje, Merošina i Žitorađa;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Kuršumlija, Blace, Prokuplje, Merošina i Žitorađa;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Kuršumlija, Blace, Prokuplje, Merošina i Žitorađa.

6. Timočko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Vrška čuka - Baba Jona - Treći vrh, Šaška - Studena - Selačka reka, Rasovati kamen, Babin zub - Orlov kamen - Golaš, Zaglavak I, Zaglavak II, Tupižnica, Tresibaba, Gari - Veliki vrh, Južni Kučaj II, Južni Kučaj III, Bele vode, Bogovina I, Malinik II, Markov kamen - Mečji vrh, Rtanj, Čestobrodica, Bogovina II, Malinik I, Zlotske šume, Dubašnica, Crni vrh - Kupinovo, Stol, Alija - Bukovo - Vratna, Deli Jovan II, Kamenička reka II, Kamenička reka I, Podvrško-Kameničke šume, Cvetanovac, Štrbačko korito, Miroč, Deli Jovan I, Boljetin - Pečka Bara i Crni vrh II;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju grad Zaječar i opštine: Boljevac, Bor, Kladovo, Knjaževac i Negotin, kao i državne šume kojima gazduje opština Majdanpek koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Zaječar i opština: Boljevac, Bor, Kladovo, Knjaževac i Negotin, kao i državne šume kojima gazduje opština Majdanpek koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Zaječar i opština: Boljevac, Bor, Kladovo, Knjaževac i Negotin, kao i šume u privatnoj svojini na teritoriji opštine Majdanpek, koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu.

7. Severnokučajsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Brodica, Železnik, Pek - Gložana - Komša, Majdan - Kučajna, Donji Pek, Čezava, Ravana reka I, Ravana reka II, Mali Pek, Todorova reka, Pek - Grabova reka, Ujevac, Beljanica, Crni vrh, Mali kamen, Zdravča, Vukan - Krilaš, Ostrvo - Stig, Gorica - Rujak, Ostrvo, Rečićki vrh i Crna reka;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju grad Smederevo i grad Požarevac i opštine: Žagubica, Petrovac na Mlavi, Kučevište, Malo Crniće i Veliko Gradište, kao i šume na teritorijama opština Golubac i Majdanpek, koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Smederevo i grada Požarevac i opština: Žagubica, Petrovac na Mlavi, Kučevište, Malo Crniće, Veliko Gradište i Žabari, kao i privatne šume na teritorijama opština Golubac i Majdanpek koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Smederevo i grada Požarevac i opština: Žagubica, Petrovac na Mlavi, Kučevište, Malo Crniće, Veliko Gradište i Žabari, kao i privatne šume na teritorijama opština Golubac i Majdanpek koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu.

8. Južnokučajsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Sladajska bučina - Rečke, Jelova kosa, Beljanička reka - Zlotska reka, Vinatovača - Vrtačelje, Sklopovi - Sokolica, Despotovačke šume, Kločanica, Barbušina, Valkaluci - Nekudovo, Troglan bare, Jablaničke šume, Senjsko-Stubičke šume, Javorak, Igriste - Tekuća bara, Čestobrodica, Buljansko-Zabreške šume, Juhor I, Juhor II i Levačke šume - Carina;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Jagodina i opština: Varvarin, Despotovac, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Čuprija;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Jagodina i opština: Varvarin, Despotovac, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Čuprija;

4) šume sopstvenika na teritorijama grada Jagodina i opština: Varvarin, Despotovac, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Ćuprija.

9. Rasinsko šumsko područje

1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Poslonske planine, Srndaljska reka, Lomnička reka, Jablanička reka, Žunjačko-Batotske planine, Blaževske šume, Jelensko osoje, Kopaonik, Bruske šume, Željin, Župske šume, Trsteničke šume, Ljubostinske šume, Bukovik I, Bukovik II, Ivljak i Petinska reka;

2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Kruševac i opština: Aleksandrovac, Brus, Čićevac i Ražanj, kao i šume na teritoriji opštine Trstenik koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;

3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Kruševac i opština: Aleksandrovac, Brus, Čićevac i Ražanj, kao i šume na teritoriji opštine Trstenik koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;

4) šume sopstvenika osim šuma u nacionalnom parku na teritorijama grada Kruševac i opština: Aleksandrovac, Brus, Čićevac i Ražanj, kao i šume na teritoriji opštine Trstenik koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu.

10. Donjebarsko šumsko područje

1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Gledićeške šume, Kotlenik, Jastrebar, Troglav - Dubočica, Troglav - Borošnica, Čemerno, Đakovačke planine, Stolovi - Ribnice, Stolovi - Ibar, Sokolja, Gornja Studenica, Radočelo - Crepljnik, Studenica - Polomir, Gokčanica, Željin; Gračac; Vrnjačka Banja; Goč - Stanišinci; Selište; Goč - Gvozdac A i Goč - Gvozdac B;

2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opština, a nalaze se na teritorijama grada Kraljevo i opštine Vrnjačka Banja;

3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Kraljevo i opštine Vrnjačka Banja;

4) šume sopstvenika na teritorijama grada Kraljevo i opštine Vrnjačka Banja.

11. Gornjebarsko šumsko područje

1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Mojstirske šume, Draške planine, Vranjača - Dijelovi, Hum, Derekavski Omar, Jarut, Ninaja, Žara - Orljanske šume, Crni Vrh - Kamine, Ribaričko - Jablaničke šume, Crni Vrh - Deževski, Debeljak - Medenovac, Blizanac - Debelica, Ninaja - Koznik, Turjak - Vršine, Vinorog, Biser voda - Vranji krš - Lisa - Borje, Divan - Lokva - Breza - Zimovnik, Bukovik - Tlačina - Krstac, Veliki Vlah - Jadovnik - Treska i Vlašica - Treštenac;

2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Novi Pazar i opština Tutin i Raška;

3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Novi Pazar i opština Tutin i Raška;

4) šume sopstvenika osim šuma u Nacionalnom parku "Kopaonik" na teritorijama grada Novi Pazar i opština Tutin i Raška.

12. Šumadijsko šumsko područje

1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Bešnjaja, Gružansko-Lepeničko-Jaseničke šume, Bukulja, Ješevac I, Kotlenik, Rudnik I, Rogot, Rudnik II, Ješevac II, Vujan - Rožanj, Rajac - Ostrvica i Suvobor;

2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji grada Kragujevac i opština Aranđelovac, Batočina, Knić, Rača, Topola, Gornji Milanovac i Lapovo;

3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Kragujevac i opština: Aranđelovac, Batočina, Knić, Rača, Topola, Gornji Milanovac, Lapovo, Smederevska Palanka i Velika Plana;

4) šume sopstvenika na teritorijama grada Kragujevac i opština: Aranđelovac, Batočina, Knić, Rača, Topola, Gornji Milanovac, Lapovo, Smederevska Palanka i Velika Plana.

13. Goljsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Golija, Dajčke planine, Kolješnica, Biser voda - Crni vrh - Radulovac, Brusničke šume, Crepuljnik, Klekovica, Kovilje - Rabrovica, Javor - Koravčina, Mučanj, Jadarevo - Crvena gora, Oštari vrh - Lučka reka, Dubočica - Bare, Koznik - Ninaja, Golija - Javor, Caričina - Žari, Vujan - Bukovik, Rožanjan - Jeljen, Jelica, Ovčar - Kablar, Stenjevac - Golubac, Vrljan - Krševi i Mrčajevac, Derventa - Babinjača, Cmiljevac - Vukova glava 1 i Cmiljevac - Vukova glava 2;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Čačak i opština: Sjenica, Ivanjica i Lučani;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Čačak i opština: Sjenica, Ivanjica i Lučani;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Čačak i opština: Sjenica, Ivanjica i Lučani.

14. Tarsko-zlatiborsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Golubac - Dubovac, Dobračko-Latvičke šume, Šuplja Jela, Bukovi, Maljen - Ridovi, Jelje - Tavnik, Murtenica, Tornik, Čavlovac, Borova glava, Semegnjevska gora, Šljivovica, Smišalj, Inventar Požeških šuma, Venac - Blagaja, Jelova Gora, Kremanske kose, Šargan, Mokra gora - Panjak, Mokra gora - Kršanje i Bela zemlja;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Užice i opština: Požega, Arilje i Čajetina, kao i šume na teritoriji opštine Kosjerić koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Užice i opština: Požega, Arilje i Čajetina, kao i šume na teritoriji opštine Kosjerić koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Užice i opština Požega, Arilje, Kosjerić i Čajetina.

15. Limsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Čelinjak - Tmor - Sokolina, Javorje, Poblačnica I, Poblačnica II, Čaglavina, Čemerno - Badnjevi, Gola brda - Ponor, Ožalj - Reštevo, Kijeveča, Bić, Lisa stena - Gusinje, Crni vrh - Ljeskovac, Priboj - Pribojska banja, Vučja - Kozomor - Vran, Crni vrh - Gola brda, Bosanje, Jasenovo - Božetići, Plandište, Zlatar I, Zlatar II Gusinje - Suvi Do, Šerbetovac, Savin lakat, Crni vrh - Kamena gora, Rađenovac - Strugovi, Vlasan - Bijelobabe, Jadovnik - Derventa, Dubočica i Lisa - Jasen;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Nova Varoš, Prijepolje i Priboj;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština Nova Varoš, Prijepolje i Priboj;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština Nova Varoš, Prijepolje i Priboj.

16. Podrinjsko-kolubarsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Tornička Bobija, Nemić - Baurić, Mačkov kamen, Zapadna Boranja, Istočna Boranja, Gučevo, Tronoša, Miškovac - Ježur, Tomanjska planina, Iverak, Cer - Vidojevica, Drinsko-Savske ade, Maljen I, Maljen II, Jelje - Magleš, Medvednik - Jablanik - Povlen, Podgorina - Vis, Jautina i Rajac - Peštan;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama gradova Šabac, Loznica i Valjevo, opština: Vladimirci, Bogatić, Krupanj, Mali Zvornik, Ljubovija, Osečina, Mionica, Ljig, Lajkovac i Ub i gradske opštine Lazarevac grada Beograda;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama gradova Šabac, Loznica i Valjevo i opština: Vladimirci, Bogatić, Krupanj, Mali Zvornik, Ljubovija, Osečina, Mionica, Ljig, Lajkovac, Ub i Koceljeva, kao i šume na teritorijama opštine Kosjerić i gradske opštine Lazarevac grada Beograda, koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu;

4) šume sopstvenika na teritorijama gradova Šabac, Loznica i Valjevo i opština: Vladimirci, Bogatić, Krupanj, Mali Zvornik, Ljubovija, Osečina, Mionica, Ljig, Lajkovac, Ub i Koceljeva, kao i šume na teritoriji gradske opštine Lazarevac grada Beograda, koje sa šumama pod 1) čine prirodnu i geografsku celinu.

17. Posavsko-podunavsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Košutnjačke šume, Guberevačke šume, Avala, Kosmaj, Trešnja, Gročanska ada, Draž - Višnjik - Bojin - Cerova greda - Gibavac, Progarska ada - Crni lug - Zidine - Drenска, Tamiš, Dunav, Rit i Lipovica, Stepin lug, Košutnjak i Makiš - deo Ade Ciganlige - šume uz auto put;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama, gradske opštine i grad Beograd, a nalaze se na teritoriji grada Beograda, izuzev teritorije gradske opštine Lazarevac, u kompleksima šuma Makiš, Košutnjak, Zaštitne šume uz autoput Beograd - Zagreb, u KO Zemun i KO Novi Beograd, Titov Gaj, Ada Ciganlija, Skeljanska Ada i Forlandi uz levu obalu reke Save u KO Zemun;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritoriji grada Beograda, izuzev teritorije gradske opštine Lazarevac;
- 4) šume sopstvenika na teritoriji grada Beograda izuzev teritorije gradske opštine Lazarevac.

18. Sremsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Draganovci - Lopadin - Dubrave - Kablarovac - Đepuš, Neprečava - Varoš - Lazarica, Blata - Malovanci, Raškovica - Smogvica, Vinična - Žeravinac - Puk, Rađenovci - Novi, Radinska - Vranjak, Kućine - Naklo - Klještavica, Smogva - Grabova Greda, Varadin - Županja, Vratična - Cret - Carevina, Banov Brod - Martinački poloj - Zasavica - Stara Rača, Dobreč - Vukoder - Debeljak - Galovača, Senjajske bare II - Karakuša, Grabovačko-Vitojevačko ostrvo - Vitojevački atar, Baradinci - Pavlaka - Vučkovač, Senjajske bare I - Krstac, Jalija - Leget - Turjan, Visoka šuma - Lošinci, Matijevica - Kadionica, Kupinske grede, Jasenska Belilo, Kupinski kut, Čenjin - Obreške širine, Krčedinska ada, gazdinska jedinica Bališa, koja se nalazi na teritoriji opštine Šid i KO Molovin;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Sremska Mitrovica i opština: Šid, Beočin, Irig, Ruma, Pećinci, Stara Pazova, Indija i Sremski Karlovci;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Sremska Mitrovica i opština: Šid, Beočin, Irig, Ruma, Pećinci, Stara Pazova, Indija i Sremski Karlovci.

19. Banatsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Gornje Potisje, Donje Potisje, Mužljanski Rit, Gornje Potamišje, Donje Potamišje, Donje Podunavlje, SPR Deliblatski pesak, Vršački breg, Karlovačke šume, Majur, Dumaća i Mali rit;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama gradova Zrenjanin i Pančevo i opština: Novi Kneževac, Čoka, Kikinda, Novi Bećej, Nova Crnja, Žitište, Sečanj, Plandište, Alibunar, Kovačica, Opovo, Kovin, Bela Crkva i Vršac;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama gradova Zrenjanin i Pančevo i opština: Novi Kneževac, Čoka, Kikinda, Novi Bećej, Nova Crnja, Žitište, Sečanj, Plandište, Alibunar, Kovačica, Opovo, Kovin, Bela Crkva i Vršac.

20. Severnobačko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Subotičke šume, Potiske šume, Karapandža, Kolut - Kozara, Monoštorske šume, Zaštićene šume Apatina, Apatinski rit, Kamarište, Doroslovačka šuma i Branjevina;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama gradova Sombor i Subotica i opština: Apatin, Odžaci, Kula, Mali Idoš, Bačka Topola, Kanjiža, Senta i Ada;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama gradova Sombor i Subotica i opština: Apatin, Odžaci, Kula, Mali Idoš, Bačka Topola, Kanjiža, Senta i Ada.

21. Južnobačko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Topolik, Šajkaška, Kamenjar, Dunavske ade, Plavanjske šume, Bođanska šuma, Cerik, Ristovača, Palanačke ade - Čipski Poloj, Bagremara i Kaćka šuma;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazuđovanje šumama;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Novi Sad i opština: Bač, Bačka Palanka, Bački Petrovac, Vrbas, Srbobran, Bečeji, Temerin, Žabalj i Titel;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama grada Novi Sad i opština: Bač, Bačka Palanka, Bački Petrovac, Vrbas, Srbobran, Bečeji, Temerin, Žabalj i Titel.

22. Pomoravsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Velja Glava - Kopinjak - Crni Kamen, Šavarinka, Govedarnica, Velji vrh - Kriva reka, Žegovac - Zeleni vrh i Gušica;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazuđovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Kosovska Kamenica, Gnjilane i Vitina;
- 3) komplet državnih šuma Kopiljača u KO Kopiljača opština Vitina;
- 4) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Kosovska Kamenica, Gnjilane i Vitina;
- 5) šume sopstvenika na teritorijama opština: Kosovska Kamenica, Gnjilane i Vitina.

23. Nerodimsko-lepenačko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Nerodimsko-jezeračke šume, Topilo - devetak, Šara, Štrbačko-gotovuške šume, Vrbeštičko-koštanjevačke šume, Bukovik, Bodošnjak - Dinarica, Bela Voda i Bitinjsko-sušičke šume;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazuđovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Uroševac, Kačanik, Štrpc i Štimlje;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Uroševac, Kačanik, Štrpc i Štimlje;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Uroševac, Kačanik, Štrpc i Štimlje.

24. Šarsko-podrimsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Šar planina, Kodža - Balkan, Koritnik, Paštrik, Koritnik II, Borski čestak - Jelak, Crnoljevsko-Biračke šume, Bukoglava - Mušotiske šume i Orahovac - Milanovac planina;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazuđovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Prizren, Suva Reka, Gora i Orahovac;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Prizren, Suva Reka, Gora i Orahovac;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Prizren, Suva Reka, Gora i Orahovac.

25. Prokletijsko-bistričko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Hajla, Koprivnik, Žljeb, Dubočak, Ločansko-Dečanske šume, Kožnjar - Raški Do, Juničke planine, Pleće - Ćelije, Stročke planine, Paštrik II, Čeret, Maja glava, Duškaja, Korenik - Bele vode, Raduša i šume šumskog gazdinstva Klina;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazuđovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Peć, Dečani, Đakovica, Istok i Klina;
- 3) šume u državnoj (društvenoj) svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Peć, Dečani, Đakovica, Istok i Klina;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Peć, Dečani, Đakovica, Istok i Klina.

26. Ibarsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Mokra Planina - Oklačka Glava, Kopaonik - Šalja, Denkovac, Dobro brdo - Lokve, Brdija - Letine, Gnjegždanske planine, Jarik - Belo brdo, Šatorice - Mala Reka, Dubočak i Stolovi;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gospodovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Kosovska Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama opština: Kosovska Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Kosovska Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić.

27. Kosovsko šumsko područje

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Zebinačka bara - Crni potok - Suljević čuka, Čičavica, Bukoglava - Slakovac, Dreničke šume, Lipljanske šume, Mališevske šume, Srbica - Čičavica, Murgula - Belasica, Popovo - Lapaštica, Lipovica i Turučica;
- 2) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gospodovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama grada Priština i opština: Vučitrn, Glogovac, Lipljan, Srbica, Podujevo, Kosovo Polje, Novo Brdo i Obilić;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritorijama grada Priština i opština: Vučitrn, Glogovac, Lipljan, Srbica, Podujevo, Kosovo Polje, Novo Brdo i Obilić;
- 4) šume sopstvenika na teritorijama opština: Priština, Vučitrn, Glogovac, Lipljan, Srbica, Podujevo, Kosovo Polje, Novo Brdo i Obilić.

28. Nacionalni park "Tara"

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Crni vrh, Zvezda, Tara, Meliorativno zaštitne šume Rača i Komunalne šume;
- 2) šume sopstvenika na teritoriji Nacionalnog parka, opština Bajina Bašta;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritoriji Nacionalnog parka.

29. Nacionalni park "Kopaonik"

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Bržečka reka, Barska reka, Samokovska reka i Gobeljska reka;
- 2) šume sopstvenika na teritoriji Nacionalnog parka, delovi opština Raška i Brus;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritoriji Nacionalnog parka.

30. Nacionalni park "Đerdap"

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Leva reka, Kožica, Desna reka, Čezava, Boljetinska reka, Zlatica, Pečka bara, Boljetinka, Porečka reka, Crni vrh, Štrbačko korito i Đerdap;
- 2) šume sopstvenika na teritoriji Nacionalnog parka, delovi opština Kladovo, Majdanpek i Golubac;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritoriji Nacionalnog parka.

31. Nacionalni park "Fruška gora"

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Stražilovo - Paragovo, Čortanovačke šume, Vrdnik - Morintovo, Popovica - Majdan - Zmajevac, Katanske Livade - Osovљje, Andrevlje - Testera - Hajdučki breg, Suljamačka glavica - Kraljevac, Ravne, Biklav, Janok, Gvozdenjak - Lice, Vorovo - Lipovača - Šidsko cerije i Poloj;

- 2) šume sopstvenika na teritoriji Nacionalnog parka, delovi opština Novi Sad, Šid, Ruma, Sremski Karlovci, Sremska Mitrovica, Irig, Indija, Beočin i Baćka Palanka;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritoriji Nacionalnog parka.

32. Nacionalni park "Šar planina"

- 1) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Šara, Štrbačko-Gotovuške šume, Vrbeštičko - Berevačke šume, Šar planina, Kodža Balkan, Bukova glava - Mušutiške šume i Bukovik;
- 2) šume sopstvenika na teritoriji Nacionalnog parka, delovi opština Prizren, Štrpce, Kačanik i Suva reka;
- 3) šume u državnoj svojini kojima su gazdovala bivša pravna lica u društvenoj svojini, a nalaze se na teritoriji Nacionalnog parka.